

Priznanja športnikom leta 1995

Andraž Lipolt in Marjanca Šajn, športnik in športnica leta 1995 (Foto: I. Majcan)

Najboljši športni kolektiv je Balinarski klub Lesonit iz Kuteževega. Stojijo: A. Skok, A. Fabec, V. Celin, V. Tomšič; čepijo: B. Pugelj, S. Štemberger, I. Urh in M. Uljan.

V soboto, 17. februarja, je bilo v Športni dvorani Osnovne šole Antona Žnidaršiča nadvse slovesno. Več kot 600 gledalcev si je poleg osrednjega dogodka - podelitve PLAKET JANKA KOVAČIČA najboljšima športnikoma in športnemu kolektivu ter PISNIH PRIZNANJ JANKA KOVAČIČA najboljšim mladim športnikom - ogledalo še zaključna boja občinske košarkarske lige, tekmovalne v metanju trojk, revijski nastop karateistov vseh starostnih kategorij, ritmično gimnastiko itd. Plakete in pisna priznanja je najboljšim ilirskobistriškim športnikom podelil župan Stanislav Prosen. Šport je pomemben del človekovega udejstvovanja, zato si vsaj enkrat na leto zasluži del prve strani. Namesto večnega tarnanja o finančnih problemih, s katerimi se ukvarjajo vsi športni klubi v občini, objavljamo nekoliko skrajšane obrazložitve Izvršnega odbora Športne Zveze Ilirska Bistrica za izbrana športnika in športni kolektiv, za dobitnike pisnih priznanj pa na 12. strani.

Andraž Lipolt (Strelsko društvo 4. junij - trap sekcija) je bil kot mladinec že dvakrat v družbi najboljših športnikov Občine Ilirska Bistrica (1989 in 1994). V letu 1995 je začel tekmovali v članski konkurenci. Kot posameznik je bil lani najboljši strelca državne trap lige, postal pa je tudi stalni član slovenske reprezentance, s katero se je udeležil tekem za svetovni pokal v Koreji in na Japonskem. S svetovno elito se je pomeril na svetovnem prvenstvu (Ciper), kjer je v disciplini double trap postavil nov državni rekord (113 golobov). Vrhunec njegove uspešne sezone pa je nedvomno 32. mesto na evropskem prvenstvu (Helsinki) in državni

rekord (118 golobov). Ta uvrstitev ga postavlja v družbo kategoriziranih športnikov državnega razreda. Svoje vodilno mesto je nazadnje potrdil še na izbirnih tekmah slovenske reprezentance (Murska Sobota, Ormož), saj je bil dvakrat prepričljivo najboljši. Na koncu sezone ga je Strelska zveza Slovenije proglasila za trap strelca leta 1995.

Marjanca Šajn (Karate klub Teles) trenira že osem let. V tem času je dosegala vidne rezultate tudi v mlajših tekmovalnih kategorijah. Postala je nosilka rjavega pasu in kandidatka za črni pas oziroma mojstrski naziv. V letu 1995 je na mladinskem državnem prvenstvu (Nova Gorica)

osvojila 2. mesto v katah. Poleg svojega največjega uspeha je dosegla še nekaj vidnih uvrstitev na mednarodnih karate turnirjih (1. mesto v Zgoniku, 3. mesto v Črnučah, 4. mesto v Murski Soboti, 6. mesto v Trbovljah).

Balinarski klub Lesonit iz Kuteževega nadaljuje uspešno pot ilirskobistriških balinarjev. Razveseljivo je dejstvo, da se ta športna zvrst razvija tudi v manjših krajih, zato ima še toliko večji pomen. Uspešno amatersko delo članov je kmalu obrodilo sadove, saj klub iz leta v leto dosega vedno boljše tekmovalne rezultate. Že leta 1994 je bila članska ekipa najboljša v 1. slovenski balinarski ligi, kar ji je v lanskem letu omogočilo nastopanje v elitni "super ligi" desetih klubov iz vse Slovenije. V močni konkurenci so balinarji iz Kuteževega odigrali 18 tekem in na koncu osvojili nepričakovano 3. mesto, ki so ga potrdili tudi v t. i. play offu. O kvaliteti tekmovalnega kadra v klubu govori tudi podatek, da je **Ivan Urh** s 3. mestom dosegel izjemen uspeh na državnem prvenstvu v hitrostnem izbijanju, soliden pa je bil tudi nastop **Stojana Torjana**, ki je bil 17. na državnem prvenstvu v preciznem izbijanju.

Ponovna proizvodnja v trnovski mlekarni?!

Občina Ilirska Bistrica je imela lani precej težav z odkupom mleka in Kmetijsko gozdarsko zadugo Postojna, verjetno pa tudi letos ne bo bistveno drugače, saj zadruga še ni podpisala pogodb s posameznimi pridelovalci. Pred kratkim je občinska strokovna služba pripravila predlog za zmanjšanje stroškov, vendar se o njem še ni pogovarjala s predstavniki postojnske zadruge, tako da vprašanje sofinanciranja ostaja še naprej odprto, svoje pa bo moral dodati tudi občinski svet, ki je na decembrski seji razpravljal o drugačni možnosti. Po besedah Nevenke Tomšič, načelnice oddelka za gospodarstvo in finance, je "cela zadeva že tako daleč, da Kmetijska zadruga Brkini in tuj partner iz Italije pripravljata pogodbe za ustanovitev mlekarnice v Ilirski Bistrici".

Italijanski poslovnež, ki je na slovenskem tržišču prisoten že tri leta, se zanima za proizvodnjo sira in drugih mlečnih izdelkov, zato si je v začetku februarja s predstavniki občine ogledal propadajoči objekt brez opreme (njegov lastnik je podjetje Tokis) in si želi pridobiti lokacijsko ter gradbeno dovoljenje. Zatrtil je, da ima v izdelavi finančni načrt za preureditev mlekarnice, ki naj bi po njegovih predvidevanjih stala od 200 do 300 milijonov lir. **Nevenka Tomšič** je povedala, da bi občina lahko podprla projekt s proračunskim denarjem za razvoj drobnega gospodarstva, vendar šele na podlagi konkretnih načrtov.

Kmetje na Ilirskobistriškem vsak dan oddajo okoli 4.000 litrov mleka, ki bi ga lahko v celoti predelali v Ilirski Bistrici. Glede na to, da namestava italijanski poslovnež še razširiti proizvodnjo, če bo do nje sploh prišlo, se obetajo dobre možnosti tudi za predelavo večjih količin mleka, kar bi vsekakor omogočilo razmah kmetijstva v občini.

V tem trenutku načrt še nima oprijemljivih temeljev, občina pa bo poskušala storiti vse, da bo prišlo do njegove realizacije, čeprav pogled na tisto, kar je ostalo od trnovske mlekarnice vsakomur pove, da jo je pravzaprav nemogoče obnoviti, prej bi jo morali zrušiti in zgraditi novo.

Pust nekoliko manj razpotegnjenih ust

Za peščico zanesenjakov je pust tudi na Ilirskobistriškem že dolga leta velik praznik, vendar si, za razliko od nekaterih drugih krajev v Sloveniji, še ni uspel pridobiti nekoliko drugačne veljave. Na srečo v Podgradu, Hrušici in Vrbici še niso pozabili izvornih pustnih običajev, saj jih uspešno prenašajo na mlajšo generacijo, vendar se vse konča s povorkami in poberijo, medtem ko se na Ptuj, v Cerknici ali v Kostanjevici na Dolenjskem s pustom ne ukvarjajo več ljubiteljsko. Tam so v zadnjih

letih organizacijo in izvedbo pustnih prireditev prevzeli profesionalci: tradicionalne povorke so podaljšali v večdnevno praznovanje s pestrim dogajanjem za odrasle in otroke, izdajajo celo posebna pustna glasila ..., vse s ciljem, da bi privabili gledalce in tržili staro izročilo. Na Ilirskobistriškem je pust še vedno prepuščen sam sebi in kot tak le zabava za nekatere, turistom pa je treba ponuditi še marsikaj drugega in ne samo poziranje pred objektivami njihovih fotografskih kamer.

SKB BANKA D.D.

SKB banka!

Tudi v Ilirski Bistrici!

Vabimo vas v novo ekspozituro SKB banke d.d. na Gregorčičevi ulici 2 v Ilirski Bistrici, kjer lahko od danes 8. marca naprej opravljate naslednje bančne storitve:

- kreditni in depozitni posli za pravne in fizične osebe,
- vodenje tekočih, žiro in deviznih računov,
- opravljanje plačilnega prometa in menjalniških poslov,
- nakup, prodaja in hramba vrednostnih papirjev,
- finančno in drugo svetovanje komitentom banke,
- druge kreditne in bančne posle v okviru dejavnosti oz. pooblastil.

Pričakujemo vas vsak delavnik razen sobote od 8.30 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

Dobite nas na telefonskih številkah 067/42-280 in 42-288, naš fax pa je 067/42-370.

Veselimo se vašega obiska.

Leon Rolih iz Mladinskega kluba Nada Žagar Nekateri gledajo le naravnost

Današnja mlada generacija, ki jo sociologi označujejo z imenom "generacija X" (ljudje stari od 18 do 29 let), je veliko bolj izobražena in podjetna oziroma tako močna, da postaja, ne samo zaradi drugačne miselnosti, vedno pomembnejša v očeh ekonomistov, čeprav ji njene vloge družba starih še ni pripravljena priznati. Mladi imajo svojo kulturo; snemajo svoje filme, pišejo svoje knjige, ustvarjajo svoje slike in svojo glasbo, ki že od "baby boom generacije", rojene po drugi svetovni vojni, izraža prikrito ali neprikrto upornost. Rockovska glasba se je od prvih začetkov do danes močno spremenila. V senci nekoliko ostarelih avtorjev lepih besedil in prijaznih melodij, za katere velja, da jim je v zadnjih letih pošla sapa, čeprav ne vsem, deluje množica mladih skupin, ki se na radikalen način odzivajo na spremenjene razmere. Industrializacija, betonska mesta, uničevanje naravnega okolja, naraščajoča brezposelnost, odtujevanje ljudi itd. v njihovi glasbi, nabiti z energijo, zapuša pridih grobosti, ki večini starejših ne gre v ušesa, kar še ne pomeni, da je brez sporočil in vrednosti. In prav ta vrst rockovske glasbe že dolgo živi v Mladinskem klubu Nada Žagar; samo v lanskem letu se je v Ilirski Bistrici zgodilo 38 koncertov, na katerih je nastopilo 61 skupin (15 slovenskih, 17 hrvaških, 17 iz Združenih držav Amerike, 4 iz Velike Britanije, 3 iz Zvezne republike Jugoslavije, ena iz Italije, Francije, Nizozemske, Španije in Belgije). Nemogoče je naslikati in ujeti utrip v pritličju Sokolskega doma med petki in sobotami ali med sobotami in nedeljami, treba je priti tja. Pogovor z Leonom Rolihom v XIX. mesecu kulture na Ilirskobistriškem poskuša skrajšati razdalje do mlade generacije in vsaj delno razkriti fenomen, kar Mladinski klub Nada Žagar, če ga primerjamo z rockovsko sceno v drugih krajih Slovenije, nedvomno je. Kot eden izmed tistih, ki se ne bojijo delati na do it yourself način ve, da bo lahko pripravil dober koncert, vendar koncert ne bo dober zaradi počene činele.

V Sloveniji je kar nekaj manjših krajev, ki so postali pravi kulturni centri. Kako gledaš na kulturno dogajanje v občini?

Sem član predsedstva Zveze kulturnih organizacij Ilirska Bistrica in lahko rečem, da se v naši občini dogaja marsikaj zanimivega, vendar ne za otroke in mladino. V preteklem letu se za mladino, če izvemam koncerte v MKNŽ-ju, poletne prireditve v športnem parku Nada Žagar in v vrtu za Sokolskim domom, ni dogajalo pravzaprav nič. Želje seveda so, saj si za kaj takega prizadeva tudi na novo obujeni Klub študentov Ilirska Bistrica, vendar se vse ustavi pri denarju. V Ilirski Bistrici bi po mojem moralo biti več gledaliških in filmskih predstav, ki bi v začetku verjetno prinašale izgubo, vendar bi vsi skupaj morali misliti nekoliko bolj dolgoročno. Brez kulture in športa tudi Občina Ilirska Bistrica ne more obstajati. Denarja za subvencije je premalo, začaran krog, v katerem se vrtita, pa bi morali predreti tudi zaradi velike stopnje brezposelnosti. Rešitev vidim v tem, da bi morala občina omogočiti nižje cene vstopnic za obisk kulturnih in športnih prireditev.

Kdo se lahko včlani v MKNŽ?

Občinska konferenca Zveze socialistične mladine Ilirska Bistrica je bila tista organizacija, v katero je MKNŽ formalno spadal pred uvedbo večstrankarskega sistema. Po letu 1990 smo nekako viseli v zraku: ZSMS je prenehala obstajati, MKNŽ pa ni bil pravna oseba in je deloval znotraj Zveze kulturnih organizacij Ilirska Bistrica. Društvo z imenom MKNŽ smo ustanovili šele tri leta kasneje. Naši člani so v bistvu vsi, ki prihajajo na koncerte, ožjih članov, ki tudi kaj počnemo, pa nas je približno dvajset. Kdoroli bi se nam rad pridružil in ima ideje, je dobrodošel, ne glede na to, koliko je star.

Mladi so v vseh dobah izražali upornost. Stare tudi v Ilirski Bistrici še vedno moti vaša glasba, ki naj bi bila prazna, brez vsebine in vrednot. V šestdesetih letih je o rockovski glasbi prevladovalo podobno mnenje. Danes se je seveda marsikaj spremenilo. Tudi ti si prav z glasbo kazal določeno mero upornosti, mar ne?

Konec osemdesetih let sem se znašel v dokaj veliki skupini, ki so jo vsi gledali postrani. Starejši mladinci je motilo predvsem to, da smo v MKNŽ prihajali na t. i. "matineje" in poslušali najnovije izdelke hardcorovskih in punkovskih skupin, ki jih v začetku ni nihče prenašal. Ko se je ta vrst glasbe nekoliko uveljavila, smo začeli tudi sami igrati. Usta-

novili smo skupino V. I. 7. K. (Volk in 7. k. zliček), v kateri sem igral basovsko kitaro. Ker nismo imeli svojega prostora, se nam je zdel MKNŽ najbolj primeren za vaje in počasi je v Ilirsko Bistrico začelo prihajati vse več naših prijateljev iz drugih krajev Slovenije. Spomladi 1988 smo imeli že toliko lastnih skladb, da smo se javno predstavili v dvorani Doma na Vidmu, šele potem smo imeli prvi koncert v MKNŽ in to takrat, ko še ni bilo odra in ozvočenja. Če se danes ozrem na tisto obdobje se mi zdi, da smo vsaj z glasbo, načinom oblačenja in izgledom izražali določeno obliko upornosti. Danes za desetletje mlajši od mene ne prihajajo več toliko v MKNŽ in kažejo zelo malo interesa za sodelovanje z nami. Veliko bolj jih zanimajo drugačne vrste zabave.

Še pred tvojim prihodom je v dvorani Sokolskega doma nastopilo nekaj rockovskih zasedb. Koncerti seveda niso bili niti približno tako pogosti kot zadnja leta. Kje ste dobivali informacije o tujih skupinah?

Naši predhodniki so v dvorano Sokolskega doma povabili kar nekaj znanih slovenskih skupin (Srp, Pankrti, Quatebriga ...) in prav od njih smo se veliko naučili. Ko sem začel delati v MKNŽ-ju smo lahko v Ilirsko Bistrico vabili le slovenske, hrvaške in skupine iz drugih republik nekdanje Jugoslavije. Nekateri (Disciplina kičme, Partibrejkersi itd.) so koncertirali v dvorani Sokolskega doma. Pomembno je tudi to, da smo od glasbenikov dobivali vedno več informacij o dogajanju v drugih državah in konec osemdesetih je v Ilirski Bistrici igrala prva tuja skupina (Jay Walker iz Švice). Ker smo bili takrat skoraj vsi še v srednjih šolah, večina om in Ljubljani, smo vzpostavili stike s Hard core kolektivom, ki je močno razgibal tamkajšnjo glasbeno sceno. Skupine, ki so igrale v Ljubljani, smo začeli vabiti tudi v Ilirsko Bistrico. Danes sodelujemo z Markom Brecljem in "Zvezo plemenskih skupnosti in vračev" (združenje društev in posameznikov, ki se ukvarjajo s podobnimi dejavnostmi kot mi), s Strip Corom, z ljubljansko Založbo FV, z evropskimi založbami (Amphetamine Reptile Records ...), koncertnimi agencijami (Paperclip ...) in drugimi.

Poročila o koncertih v MKNŽ-ju, za razliko od ostalega dogajanja v Občini Ilirska Bistrica, pogosto objavljajo tudi televizijske, radijske in časopisne hiše. Katere?

Nekaj skupin s posnetki iz MKNŽ-ja je prišlo celo na hrvaško televizijo. Pred časom sem sam predstavil delo kluba v oddaji Televizi-

je Slovenija "Tričetrt ure", ki je bila delno posneta v Ilirski Bistrici, za nas se je že večkrat trudil tudi Marko Breclj na Televiziji Koper-Capodistria ... Izsek iz dogajanja v Ilirski Bistrici so si ogledali gledalci lokalne televizije iz Novega mesta - del tega materiala je bil objavljen tudi na videokaseti "Le v klub, le v klub uboga gmajna". Igor Vidmar v oddaji Studio City skoraj vsak teden pove, kaj se bo dogajalo v Ilirski Bistrici. Redna obvestila o koncertih lahko slišite na valovih najrazličnejših radijskih postaj (Radio Slovenija, Radio Študent, Radio 94, Radio Logatec, Radio Marš, Radio Cerkljevo, Radio Morje ...) in v oddaji hrvaške televizije "Metalmania", preberete pa jih lahko v Mladininem Napovedniku, v Republiki, v Delovi prilogi Živjo, v reviji Stop itd. Vsak teden pošiljamo v Slovenijo, Hrvaško in celo v Italijo okrog 50 obvestil.

V nekdanjem skladišču tabornikov ste si uredili snemalni studio, sodelujete pa tudi s Produkcijo Sokolski dom oziroma Društvom za filmsko, audio in video kulturo. Kaj je nastalo v tem času?

V MKNŽ-ju je do svojih studijskih ali živih posnetkov prišlo kar nekaj skupin. Material za živo ploščo ljubljanske skupine Lolita ("Bo pa") je bil, z izjemo ene skladbe, v celoti posnet v Ilirski Bistrici. Med drugimi so v MKNŽ-ju nastali tudi demo posnetki skupine Ana pupedan iz Pivke, s katerimi se je leta 1994 uvrstila na Novi rock v ljubljanskih Križankah; svojo kaseto je posnela tudi skupina Žoambo Zoet Workestra, ki delno izhaja iz Ilirske Bistrice in je nekakšen naslednik V. I. 7. K; skoraj vsi posnetki na kompilacijski plošči "Druga liga", ki jo je izdala Zveza plemenskih skupnosti in vračev s skupinami ŽŽW, Mamojebac, Why stakla?, Absend Minded in Plod mirže; in številni drugi. Vse skupine so prejele dobre ocene za zvok. Največ zaslug pri tem ima Bojan Babič, ki si počasi ustvarja ime doma in na tujem. Produkcija Sokolski dom je v MKNŽ-ju snemala več koncertov. Iz posnetkov je nastala videokaseta "MKNŽ Number One", ki je dobila pohvalne ocene kritikov za sliko in kvaliteto zvoka.

V MKNŽ poleg domačinov prihajajo tudi mladi iz drugih okolij. Zakaj jih ni več toliko kot prejšnjem letu?

V zadnjih osmih letih smo v povprečju organizirali vsaj en koncert na teden, čeprav jih je bilo v posameznih obdobjih tudi več. Poudariti moram, da skupine, ki so prihajale v Ilirsko Bistrico, niso zvezde z milijonskimi nakladami plošč. Tudi na programu MTV jih ne boste videli. Včasih smo tarnali, da je skupin premalo, zdaj pa jih je mogoče celo preveč. Koncerte še zmeraj organiziramo tudi zato, da predstavimo manj znane ali skoraj neznane skupine. Ker smo odvisni od vstopnine, to čedalje težje počnemo. Prav

v zadnjem času smo imeli dva najslabša obiska v zgodovini. V klubu se ponavadi zbere okoli 100 ljudi, vključno s tistimi, ki pomagajo pri organizaciji. Za delo nihče od nas ne dobi plačila, ves dobiček gre v prostore, tehnično opremo in za delovanje društva. Na koncerte prihaja največ obiskovalcev iz ilirskobistriške, sežanske, pivške in postojnske občine. V MKNŽ zahajajo tudi mladi iz Logatca, Ajdovščine, Ljubljane, Reke in Istre. V primerih, ko je v Ilirski Bistrici edini koncert kake skupine v Sloveniji, prihajajo tudi iz bolj oddaljenih krajev Slovenije, Hrvaške in Italije.

Novoletni rompopom, niz prireditev za otroke in mladino, ste pripravili skupaj s klubom študentov. Je bilo slabo vreme res edini vzrok za tako slab obisk?

Vzrok za tako slab obisk je bilo tudi dejstvo, da sedanja generacija otrok ni navajena na to, da se v Ilirski Bistrici kaj dogaja, ko pa se, nima kdo priti. O neobveščeni nima smisla izgubljati besed, saj smo sami raznosili plakate po vsej občini in poskrbeli za objave v medijih. Prav tako ne more biti vzrok za skromen obisk finančno stanje staršev, saj so bile vse prireditve popolnoma zastoj. Naše razočaranje je bilo zato še toliko večje, čeprav si kot organizatorji nimamo kaj očitati. Delo, ki ga ni bilo malo, smo kot čisti prostovoljci opravili z velikim veseljem. Za majhen denar smo, v nasprotju s Postojno, kjer je stroške krila občina, izvedli dovolj zanimiv in pester program.

Zakaj ni več kulturnih prireditev v dvorani Sokolskega doma?

Stališče MKNŽ-ja in ostalih društev je, da bi morala biti dvorana v Sokolskem domu namenjena ljubiteljski kulturi. Dvorana v preteklosti sicer ni bila stalno zasedena, uporabljali smo jo le občasno. Po prihodu karateistov bi morala, v skladu z dogovorom, ostati odprta za vse zainteresirane. Od novembra 1994, ko sta bila v dvorani dva koncerta, se v njej ni dogajalo nič. Kolikor vem tudi Zdravko Debevc, tajnik Športne zveze Ilirska Bistrica in upravnik dvorane, ne more vanjo. Karateisti so jo preuredili tako, da ni več primerna za kulturne prireditve. Dogovorili smo se, da bodo v Sokolskem domu vadili štirikrat na teden, sedaj pa so tam vsak dan. Bežen pogled na stanje lesenih tal v dvorani oziroma stropa nad klubskimi prostori pove, da je sedaj vse skupaj v veliko slabšem stanju. Na koncertih so poslušalci poskakovali uro ali dve, zdaj pa to počenjajo karateisti in rekreativne skupine mnogo dlje. Vsak dan moramo čistiti prah, ki se nam vsipa na glave. Karateisti so eni redkih, ki se ukvarjajo z mladino in si zaslужijo široko podporo, vendar sem proti temu, da vadijo v Sokolskem domu. Še vedno ne razumem, zakaj kolektiv s tako velikimi

uspehi ni dobil prostora v telovadnici Osnovne šole A. Žnidaršiča. Dvorano v Sokolskem domu so si popolnoma prisvojili.

Tudi ti si zdaj v tretjem desetletju svojega življenja in eden izmed tistih, na katerih sloni prihodnost države, čeprav vam starejši pogosto očitajo apolitičnost. Na lokalnih volitvah konec leta 1994 si kandidiral za člana občinskega sveta na listi Zdužene liste socialnih demokratov. Zakaj? Kaj bi lahko storil kot občinski svetnik če vemo, da tvoja generacija v njem pravzaprav nima predstavnika?

Nisem član nobene stranke, veliko bolj me zanimajo MKNŽ, taborniki in še kaj drugega. Za kandidato na listi ZLSD, ki je bila precej nestrankarsko obarvana, sem se odločil na prigovarjanje Zlatka Jenka kot predstavnik kulturnih in mladinskih organizacij. Povedati moram, da moja odločitev ni bila lahka: o kandidaturi sem veliko razmišljal in se pogovarjal s prijatelji iz kluba, saj nisem bil prepričan, da je to zame prava stvar. Moji pomisleki so se izkazali za upravičene: namesto da bil občinski svet le strokovno telo lokalne skupnosti, je v njem prevladal strankarski pristop do reševanja problemov in boj za položaje. Kolikor vem o dosedanem delu občinskega sveta, bi kot njegov član težko kaj dosegel. Če bi bil izvoljen, bi se zavzemal za več kulture, za mlade in otroke. Brez kulture in šolstva tudi v Ilirski Bistrici ne bo prišlo do izboljšanja stanja gospodarstva in drugih področij človekovega udejstvovanja. Kultura po mojem ni zgolj porabnik ali celo parazit. Še zmeraj se je zgodilo, da so se naložbe v kulturo obrestovale; mogoče okoli ovinka, toda jaz nisem kriv, če nekateri gledajo le naravnost.

Po izsledkih ene od slovenskih raziskav mlada generacija, "optimistično gleda na svojo in družbeno prihodnost, zanimajo jo različni načini življenja, ljubezen, prijateljstvo, družina, ne zanimajo jo velike stvari, želi se samouresničevati in ustvarjalno razvijati, želi si zabave". Na drugi strani se družba starih nikakor noče odpovedati prerekanju o minulemu času. Kakšen je tvoj odnos do slovenske preteklosti sredi dvajsetega stoletja? Kaj te moti danes?

Ne obremenjujem se s preteklostjo in me zelo čudi, da se stara generacija ukvarja z drugo svetovno vojno na Slovenskem v takšnem obsegu, čeprav jo poskušam razumeti. Res je, da so se v vojni znašli približno toliko stari kot mi in da so po vojni trpeli poleg pomanjkanja še represijo političnega sistema, ne morem pa razumeti tega, da se s preteklostjo ukvarjajo moji vrstniki. NOB je bil zame in za večino mojih prijateljev osvobodilni boj. Nikoli ne bom mogel pristati na izenačevanje partizanov in domobrancev oziroma komunistov po letu 1945 s partizani. Veliko mladih borcev se ni ukvarjalo s politiko. Premlad sem, da bi me prizadela povojna represija, čeprav sem kar nekaj let živel v socializmu. Iz lastnih izkušenj vem, da je bilo tedaj marsikaj boljše, pa tudi marsikaj slabše kot v demokraciji, zato ne morem biti zagovornik takratne ne zdajšnje oblasti. Preseneča me tudi Cerkev, ki ima o preteklosti svoje mnenje in ga uspešno prenaša na mlade. Nekateri katoliški skavti iz Ilirske Bistrice so obsodili nas tabornike, da smo "komunistični hlapci". Ne morem jih razumeti, saj tudi sam izhajam iz katoliške družine - bil sem tudi ministrant, pa zaradi tega nikoli nisem imel nobenih problemov ne pri tabornikih ne kje drugje. Po mojem gre pri vsem skupaj za prenapetost nekaterih, ki so pustili ujeti v strankarske mreže. Le poglejte, kaj se dogaja v študentski organizaciji Univerze v Ljubljani. Danes strankarstvo pogosto vdira tja, kjer nima kaj iskati.

B. Zidarič

DAVČNE NAPOVEDI

Dohodnina 1995

Po že vpeljanem običaju Vas želimo tudi v "Snežniku" opozoriti na čas, ko moramo tudi na davčnem področju izpolniti svoje obveznosti za leto 1995. To pa pomeni pravočasno, najkasneje do 31. marca 1996, vložiti "NAPOVED ZA ODMERO DOHODNINE ZA LETO 1995" (ta rok velja za vse, tudi za samostojne podjetnike in druge zavezanke iz dejavnosti). Izpolnjevanje Napovedi bomo izvršili po Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 71/93) in Zakonu o spremembah Zakona o dohodnini (uradni list RS, št. 7/95). Glede na to, da izpolnjujemo napovedi že peto leto zapored in da so v vsakem obrazcu dodana navodila, smo prepričani, da ni potrebno ponovno navajati vseh elementov, ker ostajajo v glavnem enaki kot v predhodnem letu.

Opozoriti želimo le na nekatera nova in pomembna dejstva:

a) k virom dohodnine se sedaj štejejo tudi:

- jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi in enkratne solidarnostne pomoči, izplačane preko višine, določene s predpisom Vlade Republike Slovenije,
- vsi drugi prejemki, vključno z nagradami in podobnimi prejemki;

b) področje neobdavčitve se je razširilo na:

- nagrade, uvedene na podlagi zakonov,
- prejemke za občasno delo, nego in pomoč invalidom, ki jih fizičnim osebam izplačujejo invalidske organizacije,
- plačila za delo po programih javnih del;

c) pri olajšavah, ki skupno še vedno znašajo 3% od osnove zavezanca, so možne še dodatne, in sicer za:

- nabavo programske opreme,
- za sredstva, vložena v deleže in delnice pravnih oseb (namesto delnice zasebnih in državnih skladov) in delnice ter vložki gospodarskih družb in zadrug, vpisanih v sodni register,
- za plačana sredstva, ki se v skladu s pogodbo namenijo za gradnjo in obnovo objektov komunalne infrastrukture, ki se gradijo na podlagi veljavnih uporabnih dovoljenj,
- ostale olajšave so, izražene v procentih, ostale na enaki višini, izražene v zneskih pa so večje glede na večjo bruto povprečno plačo zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu 1995, ki je znašala 1.343.952,00 SIT.

Vsem zavezancem bodo njihovi delodajalci poslali vse potrebne podatke o prejemkih v letu 1995. Te podatke bodo od ZPIZ-a dobili tudi upokojenci. Lastni-

ki zemljišč bodo podatke o svojem katastrskem dohodku (KD) prejeli od davčnih izpostav. Enako velja tudi za druge podatke, ki jih bodo zavezanci prejeli od raznih zavodov, pri katerih so imeli določene prejemke v lanskem letu. V primeru, da nekdo ne bo prejel podatkov za svoje prihodke, ki jih je imel v letu 1995, si jih mora pridobiti sam. Prijaviti je treba tudi tuje pokojnine. Pri t. i. italijanskih pokojninah se prikaže kot neto znesek le sorazmerni (obdavčljivi) del pokojnine, kar pa je odvisno od same strukture pokojnine, razvidne iz odločbe.

Vse podatke mora vsak zavezanec pregledati in jih natančno vpisati v ustrezne vrstice in kolone obrazca Napovedi skupaj z olajšavami, vzdrževanimi člani in drugimi podatki, med katerimi so važni pravilni osebni podatki (EMŠO) in pri upokojencih evidenčna številka.

Opozorjamo Vas, da vpisovanje olajšav velja le do 31. 3. 1996! Vsaka pozabljivost po tem datumu ne bo več sprejeta in veljavna. Obrazec za Napoved bo lahko vsak kupil v papirnicah.

Napoved za dohodnino za leto 1995 ne vlagajo zavezanci:

- katerih osnova za dohodnino je nižja od 11% povprečne bruto plače zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu 1995,
- ki imajo edini vir dohodnine domačo (slovensko) pokojnino in od katere tekom leta dejansko niso plačali akontacije davka,
- učenci in študentje, katerih edini vir dohodnine so prejemki iz naslova dela preko pooblaščenih študentskih servisov in katerih osnova za dohodnino ne presega 51% povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji.

Organizacija sprejemanja napovedi bo letos sledeča:

- vsak lahko odda svojo napoved že sedaj na Izpostavi v času uradnih ur,

- od ponedeljka, 25. 3. 1996, do sobote, 30. 3. 1996, bo sprejemanje ob delavnikih organizirano v prostoru Krajevne skupnosti Ilirska Bistrica (provizorij) in to v času od 7.³⁰ do 17.⁰⁰ ure s prekinitvijo od 11.⁰⁰ do 12.⁰⁰ ure, v soboto, 30. 3. 1996, pa od 8.⁰⁰ do 14.⁰⁰ ure,

- v petek, 22. 3. 1996, bo organiziran sprejem v Krajevnem uradu Knežak od 8.⁰⁰ do 17.⁰⁰ ure,

- v soboto, 23. 3. 1996, bo urejeno dežurstvo na Izpostavi v Ilirski Bistrici od 8.⁰⁰ do 12.⁰⁰ ure,

- v ponedeljek, 25. 3. 1996, bo od 8.⁰⁰ do 17.⁰⁰ ure organiziran sprejem v Krajevnem uradu Podgrad,

- vsak zavezanec lahko pošlje svojo napoved preko pošte na naslov: RUJP - Izpostava Ilirska Bistrica, Bazoviška c. 14, 6250 Ilirska Bistrica, s pripisom "Dohodnina".

Poudariti pa želimo še to, da bomo sprejemali samo že izpisane napovedi in da se dokumentacije za dokazovanje resničnih navedb ne prilaga k napovedi, razen za vrednostne papirje ter za uveljavljanje dejanskih stroškov, če se je tekom leta akontacija obračunavala z upoštevanjem normiranih stroškov. To pa lahko pride v poštev le pri virih dohodnine pod oznako 19 (do višine določene z Uredbo Vlade Republike Slovenije), 53, 54, 61 in 62.

Na koncu Vas želimo še enkrat opozoriti, da pravilno izpolnjeno in podpisano napoved oddajte pravočasno. Navedeni podatki naj bodo točni, da bodo tudi odločbe o odmeri dohodnine pravilne in brez posledic za zavezanca.

Izpostava RUJP
Ilirska Bistrica

AKTUALNO

Uveljavljanje otroškega dodatka po Zakonu o družinskih prejemkih

Po Zakonu o družinskih prejemkih ima pravico do otroškega dodatka eden od staršev za otroka, ki ima prebivališče v Republiki Sloveniji, in sicer do dopolnjenega 15 leta starosti, če se redno šola pa najdalj do dopolnjenega 26. leta starosti. Za otroka z motnjami v telesnem in duševnem razvoju se pravica do otroškega dodatka podaljša do dopolnjenega 18. leta starosti.

Višina otroškega dodatka je različna glede na dohodek, ki ga je družina prejela v koledarskem letu pred vložitvijo zahtevka. V dohodek družine se torej štejejo vsi dohodki in prejemki, prejeti v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 1995 razen:

- dodatka za pomoč in postrežbo,
- prejemkov za oskrbo v tuji oziroma rejniški družini,
- dohodkov od občasnega dela invalidov.

Vlagatelj, ki po novem zakonu uveljavlja pravico do otroškega dodatka morajo Centru za socialno delo najpozneje do 31. 3. 1996 predložiti nove vloge na obr. 8,41. Na tem obrazcu se pri delodajalcu potrjuje samo podatke o plačah in drugih izplačilih, vse ostale podatke pa ni potrebno potrjevati, ampak jih vlagatelj vpisuje sami. Pri tem se poslužujejo podatkov, ki jih bodo uporabljali pri napovedi za dohodnino. Za dijake in študente je k vlogi potrebno obvezno priložiti tudi potrdilo o šolanju.

Za resničnost podatkov vlagatelj prevzame vso materialno in kazensko odgovornost.

Vsi, ki bodo pravočasno vložili vlogo za otroški dodatek (do 31. 3.) bodo o odločitvi obveščeni do 31. 5. 1996, otroški dodatek pa se bo izplačeval od 1. 5. 1996 dalje, in sicer do vsakega 15. v mesecu za pretekli mesec.

Zaradi dokaj visokega cenzusa, ki znaša 110% povprečne plače v Republiki Sloveniji oziroma 123.196,00 SIT bruto mesečno na družinskega člana,

pričakujemo masovno vlaganje zahtevkov. Predvidevamo, da se bo število upravičencev povečalo za 2,5 krat, tako da ocenjujemo, da bomo sprejeli 2.400 vlog.

Delavke Centra za socialno delo Ilirska Bistrica se bomo potrudile, da bo delo potekalo čimbolj tekoče, zato bomo imele v mesecu marcu uradne ure vsak delovni dan od 8.⁰⁰ do 11.⁰⁰ ure, vsako sredo pa tudi od 14.⁰⁰ do 16.⁰⁰ ure.

Vlagatelje pa prosimo, da na center prinašajo le popolne in pravilno izpolnjene vloge, saj zaradi časovne stiske dodatnih podatkov ne bomo mogli zbirati.

M. Vrh

Otroški dodatek po novem

Višina otroškega dodatka bo odvisna od socialnega položaja posamezne družine, ključ za izračunavanje pa je domneva, da bo zajamčena plača v maju enaka zajamčeni plači v februarju (32.300 tolarjev). Najvišji dodatek - 22 odstotkov zajamčene plače oziroma 7106 tolarjev - bodo prejemale tiste družine, v katerih znaša bruto mesečni dohodek na družinskega člana manj kot 28.111 tolarjev. Družine, v katerih dohodek na posameznega družinskega člana ne preseže 33.711 tolarjev na mesec, bodo prejele za otroka po 6137 tolarjev. V naslednjem razredu so družine, v katerih dohodek na člana znaša manj kot 44.910 tolarjev - te bodo prejele 5168 tolarjev. Družine, kjer dohodek na člana ne preseže zneska 50.150 tolarjev, bodo prejemale otroški dodatek v višini 4199 tolarjev. V naslednjo kategorijo se uvrščajo družine, kjer dohodek na člana ni višji od 55 odstotkov lanske povprečne plače oziroma manj kot 61.710 tolarjev - te bodo prejemale otroški dodatek v višini 3230 tolarjev. V zadnjem razredu bodo vsi novi upravičenci, ki imajo dohodek na člana med 55,1 in 110 odstotki povprečne plače v Sloveniji - ti bodo prejeli enoten otroški dodatek v višini 2261 tolarjev oziroma 7 odstotkov zajamčene plače.

OGLASI

strojne
instalacije

Tel./fax: 067 25 200

VODOVOD
OGREVANJE
PLINIFIKACIJA
KLIMATIZACIJA

Hlevski gnoj za Vaš vrt

Tominje 6

Telefon: 89-292

OBVESTILO

Odprtje Policijske pisarne Podgrad

Policijski oddelek Podgrad, ki je deloval v sestavi Policijske postaje Ilirska Bistrica, je bil z njeno reorganizacijo 1. februarja 1996 ukinjen. Na območju Podgrada bo po novem delovala Policijska pisarna Podgrad, ki se nahaja v istih prostorih kot prejšnji policijski oddelek.

Uradne ure Policijske pisarne Podgrad bodo vsako sredo od 15.⁰⁰ do 17.⁰⁰ ure, ko bo v prostorih pisarne prisoten

policist, na katerega se bodo občani lahko obračali za nasvet, informacije in podobno.

1. februarja 1996 je bila ukinjena tudi Postaja mejne policije Ilirska Bistrica, ki je delovala na območju železniške postaje. To ne pomeni, da policistov na mejnem prehodu v Ilirski Bistrici ne bo več, ampak da je mejni prehod, na katerem je prej delovala Postaja mejne policije

Ilirska Bistrica, združen s Policijsko postajo Ilirska Bistrica po funkcionalni, strokovni in organizacijski plati.

Z združitvijo dveh policijskih enot v eno smo torej racionalizirali naše delo in postavitev, saj je ena izmed temeljnih zahtev projekta reorganizacije policijskih postaj, ki poteka na območju cele države, zmanjšanje števila "sedečih" policistov oziroma povečanje števila policistov na terenu in s tem povezano nudenje kvalitetnejših varnostnih storitev državljanom.

Iztok Štucin,
komandir Policijske postaje Ilirska Bistrica

GOSPODARSTVO

Komunalne pristojbine so najbolj prizadele domače podjetje

Ilirskobistriški občinski svet je lanskega septembra sprejel odlok o plačevanju komunalnih pristojbin na mejnih prehodih s Hrvaško in se s tem pridružil številnim obmejnimi občinam, ki so v skladu z obstoječo zakonodajo podobne odloke sprejele veliko prej. Kmalu se je izkazalo, da je plačevanje komunalnih pristojbin najbolj prizadelo prav domače podjetje Petrol Transport, največjega slovenskega prevoznika naftnih derivatov, saj so njegova vozila stalno na poti med Slovenijo in rafinerijo na Reki, vsak mesec pa opravijo 900 do 1200 prehodov meje.

Po izračunih občinske strokovne službe naj bi se od 1. oktobra, ko je odlok začel veljati, v občinski proračun nateklo dobrih 23 milijonov tolarjev, vendar so se pričakovana izkazala za nerealna in občina je (zaradi neutočenega načina pobiranja pristojbin in veliko manjšega števila prehodov meje v primerjavi z letom 1994) zbrala le slabih 8 milijonov tolarjev. Komunalno pristojbino so po prvotnem odloku plačevale vse fizične in pravne osebe oziroma vozniki tovornjakov (800 tolarjev), ne pa vozila v tranzitu, zato so svetniki lanskega decembra zaradi manjšega prihodka odlok spremenili - po novem morajo plačevati pristojbine tudi vsi lastniki vozil v tranzitu.

Petrol Transport je v zadnjih treh mesecih lanskega leta na obeh mejnih prehodih v občini plačal 3,3 milijona tolarjev komunalnih pristojbin oziroma tretjino zbranega denarja, kar je podražilo njegove storitve za dva do tri odstotke. Ker naročniki podjetju ne priznavajo višjih cen, se je s prošnjo za oprostitev plačevanja komunalnih pristojbin obrnilo na občinski svet, ta pa je o njej razpravljal v nadaljevanju 17. seje (31. januarja). Robert Muha, direktor Petrola Transporta, je prošnjo utemeljil z dejstvom, da se njihova vozila na meji zadržujejo le krajši čas, ker blago carinijo enkrat na teden.

O načinu reševanja je bilo v razpravi veliko izrečenega, večina svetnikov pa se ni

strinjala z županom, ki je predlagal, da bi prošnji ugodili tudi zaradi stanja ilirskobistriškega gospodarstva. Svetniki so se bolj ogrevali za drugačne rešitve (nakup abonentskih kartic z določenim popustom, večje prizadevanje podjetja pri tem, da bi mu poslovni partnerji priznali višjo ceno uslug zaradi plačevanja komunalnih pristojbin), na koncu pa je prevladalo mnenje, da mora odlok veljati za vse in da ni mogoče delati izjem, torej tudi za Petrol Transport ne.

Redna krvodajalska akcija

bo potekala 23. marca med 7.⁰⁰ in 13.⁰⁰ uro v Domu starejših občanov (vhod z zadnje strani). Območna organizacija RK Ilirska Bistrica še posebej vabi mlade krvodajalce s skupino B* in krvnim faktorjem RH.

**KRI DARUJ DANES,
MOGOČE JO BOŠ JUTRI
POTREBOVAL SAM!**

PRIDOBITVE

Zavarovalnica Triglav v novih prostorih

Zavarovalnica Triglav je v petek, 2. februarja, v pritličju Obrtne zbornice (Bazoviška ulica 13) odprla novo predstavništvo v Ilirski Bistrici, v katerem bo 9 uslužbencev nudilo občanom in poslovnim partnerjem še boljše storitve kot doslej. Kot je povedal Igor Bratina, direktor Območne enote Postojna, so se za preselitev odločili predvsem zato, ker so stari prostori nedaleč stran postali neprimerni za stranke in poslovno strategijo največje slovenske zavarovalne hiše, ki je že vrsto let prisotna tudi na Ilirskobistriškem.

Zavarovalnica Triglav se zaveda stanja slovenskega gospodarstva, velikega števila brezposelnih, socialnih problemov in težav pokojninskega sistema, kljub temu pa z optimizmom zre v prihodnost, saj največ pozornosti posveča dobrim storitvam, ki jih lahko opravljajo samo usposobljeni delavci v primernih prostorih. 60 m² sodobno urejene sprejemnice in pisarn, bo po mnenju Dušana Krnela, novega vodje ilirskobistriškega predstavništva, ki svoje delovne obveznosti opravlja od začetka leta, za dolgo zadovoljilo vse potrebe.

Zavarovalnica Triglav že dolgo sodeluje z ilirskobistriškimi podjetji, zlasti s Petrolo Transportom, prevoznikom naftnih derivatov, ki ima

izurjeno ekipo za posredovanje v ekoloških nesrečah, v katerih prihaja do izlitja nevarnih snovi, zato se je odločila, da bo Petrolo Transportu s čekom v višini 1,3 milijona tolarjev, ki ga je Igor Bratina izročil direktorju Robertu Muhi, omogočila nakup dveh specialnih zaščitnih oblek. Seveda si eni in drugi želijo, da bi bilo tovrstnih nesreč čim manj, praktično neuničljivi obleki pa bosta povsem zaščitili posredovalce pred vplivom strupenih snovi in hlapov - njuno uporabnost bodo člani ekipe prikazali pri insceniranem razlitju že v bližnji prihodnosti. Na Ilirskobistriškem podobne nesreče še ni bilo, člani Transportove ekipe pa so pred kratkim uspešno posredovali pri izlitju kisline v Razdrtem.

TURIZEM

Letni pregled dela RD Bistrica

V nedeljo, 25. februarja, se je v Osnovni šoli A. Žnidaršiča na letnem zboru zbralo kar 160 članov Ribiške družine Bistrica (brez mladincev jih je 196). Obravnavali so poročilo organov skupščine in delo v preteklem letu, sprejeli so letni in petletni plan gospodarjenja v svojem ribiškem okolišju ter podelili pokale za najtežje uplenjene ribe v minuli ribolovni sezoni, ribiči pripravniki (31), ki so uspešno opravili izpit za ribiča, pa so prejeli diplome.

Na zboru so se člani seznanili tudi s pripravami na izgradnjo ribiškega doma ob jezeru Mola in potekom gradnje ribiškega doma v Vremški dolini. Čeprav so začeli pridobivati dokumentacijo za obe gradnji istočasno, ima dom ob Moli komaj lokacijsko dovoljenje, medtem ko je dom v Vremški dolini že končan. Ribiči so se "obregnili" ob domačo občino, ki nima pravega poslušala za to zvrst turistične ponudbe na Ilirskobistriškem, z veseljem pa so ugotovili, da se turistični ribolov na naših vodah precej poveča, saj je Ribiška družina Bistrica postala znana doma in na tujem. Storili bodo vse, da bi težko pridobljeni ugled ohranili tudi v prihodnosti, čeprav se zavedajo, da bodo morali še marsikaj postoriti.

Prizadevni ribiči so lani vložili v reko Reko 12.600 odraslih soških postrvi in 120.000 zaroda v gojitvene potoke, kar jih postavlja na prvo mesto pri repopulaciji te ogrožene postrve vrste v Sloveniji. Ker omenjeni vložek rib predstavlja veliko vrednost (nekaj sto tisoč nemških mark) upajo, da v naslednjih letih ne bo prišlo do večjih onesnaženj reke Reke in njenih pritokov.

Domača ribiška družina, ki bo v letu 1997 praznovala 50-letnico obstoja, se bo konec marca udeležila mednarodnega ribiškega sejma v Ljubljani. Podobno kot lani se bo trudila, da bi čim bolj dostojno predstavila naše vode in možnosti za turistični ribolov.

Živjo!

Tako se navadno pozdravljamo med prijatelji. Ko govorimo o prijatelju, imamo v mislih nekoga, ki nas razume, nam pomaga, predvsem pa nekoga, na katerega se lahko obrnemo, ko smo v škripcih...

Prav zato smo pri Zavarovalnici Triglav odslej pripravljene priskočiti na pomoč vsak dan, 24 ur na dan. Na priloženi vizitki najdete ime in telefonsko številko Vašega zastopnika - našega predstavnika, ki bo skušal skupaj z Vami rešiti Vaše težave, povezane z zavarovanjem.

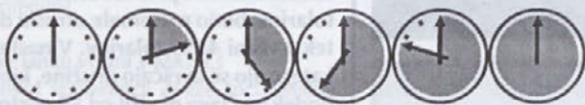
Takšna dežurna služba Zavarovalnice Triglav vas bo torej reševala iz zagate 24 ur na dan.

V katerih primerih naj bi zavrteli telefonsko številko Vašega zastopnika - našega predstavnika? Udeleženi ste bili v prometni nezgodi in ne veste, kaj storiti... Odpravljate se v tujino in potrebujete turistično zavarovanje... Radi bi vedeli, kaj prinaša nezgodno zavarovanje... Zanimajo vas splošne informacije o zavarovanju... To je le nekaj priložnosti, ko boste veseli dežurne službe Zavarovalnice Triglav.

Sliši se neverjetno - toda želimo vam, da bi telefonsko številko Vašega zastopnika zavrteli čim manjkokrat!

**ZAVAROVALNICA TRIGLAV D.D.
OE POSTOJNA**

**TELEFONSKA ŠTEVILKA
PREDSTAVNIKOV
ZAVAROVALNICE TRIGLAV
D.D. OE Postojna ODSLEJ
DOSEGLJIVA 24 UR NA DAN**

**24 UR NA DAN!
ODLIČNO !!**

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

PREMSKE RAZGLEDNICE

Dvorni norci

SLEPJE, KDOR SE S PETJEM UKVARJA, je vzneseno zapisal Ribičev France verjetno takrat, ko je dobil honorar za svoje *Sonete nesreče*. Vedno je imel prazen žep zaradi tega nedonosnega meštirja, saj na tešče ni mogel pisati. Pri takšnih Kranjcih, kakršni so bili njega dni, je moral obvezno še kaj popiti, sicer danes ne bi imeli njegovega *Sonetnega venca* in tudi kulturnega praznika ne. Kako bi bilo s spomenikom, raje ne razmišljam, saj sami vidite, kaj lahko toka vse po vrsti: velikane in pritlikavce. Važno je, da smo si Slovenci nekega mračnega zgodovinskega dne omislili svoj kulturni praznik. In od tedaj si podeljujemo Prešernove nagrade.

Začelo pa se je že tedaj, ko še nismo imeli svoje države, a smo imeli kar dve vojski, ki sta se v imenu kulture oziroma v njenem imenu med seboj pridno mahali. Kdo je pravzaprav zmagal, še danes ne vemo, ker so vsi pozabili, zakaj je sploh šlo. Če si kulturen, lahko vsako stvar rešiš na kulturni način, ne glede na izid vojskovanja. Te umetnosti se bomo morali še učiti, sicer se bomo samo žrli med seboj, kar je vseh predvsem sosedom. Prešeren naj bo kar zadovoljen, da imata z Julijo spomenik, čeprav ne vem, ali gleda ta proti Figovcu ali ne. To je pravzaprav vseeno, kajti PEVCU VEDNO SREČA LAŽE! in to celo po smrti, saj nekaterim neprovincialnim modrijanom ne ustreza niti več datum kulturnega praznika in ga hočejo premakniti na 3. december.

Literati so pri vseh oblastnikih zmeraj vzbujali nezaupanje, v kolikor niso bili njihovi častilci, ali kot so jim pravili: plačani režimski pisatelji. Režim potrebuje tudi svoje dvorne norce, da jim pripovedujejo resnico, ki jo le-ta potem deli ljudstvu po svojem okusu. Vsak količkaj dostojen dvor je tako organiziran, sicer mu podložniki ne verjamejo.

Na našem dvoru pa se venomer kregajo, kdo naj govori in deli resnico, zato ne potrebuje ne norcev ne literatov, ker sami opravijo to delo. Literati smo postali neplačana odvečna delovna sila, ki se je iz uglednih dvorjanov spremenila v čisto navadne ljudi. Nedavno sem na lastna ušesa

po TV slišal zgroženo mamico, ki se je na vsa usta pohujševala nad nekim tekstem iz Rožančevega romana *Ljubezen*, ki bi ga njeno "dete" moralo prebrati kot obvezno čtivo. Omenil bi samo, da bo ta otrok letos verjetno maturiral, če mu ne bo preveč škodovalo omenjeno čtivo. Nikoli si ne bi mislil, kako je lahko pisana beseda nevarna za obči blagor, vendar ne vsaka in od kogarkoli. Na dvoru si delijo težke batine, pa se zato nihče ne sekira, kvečjemu zapelje s ceste s službenim avtomobilom, ki ga potem plačajo davkoplačevalci. Nikar si ne mislite, da je svet za vse enak. Kaj še. Včasih so lahko pisali resnico

in so jih zaradi tega zaprli v zapor ali norišnico. Danes pa - se ti takisto lahko zgodi tudi zaradi laži. Kakšni časi ...

Ko smo že pri Prešernu in njegovih nagrajencih, si ne morem kaj, da ne bi omenil prepozno nagrajenega pisatelja Pavleta Zidarja, ki so ga naši veleumi nagradili tik pred smrtjo. In ker je vedno zabavjal čez vse, kar ni služilo resnici, je tedaj, ko je iskal pisateljsko penzijo, zapisal nekaj variacij na Prešernovo pesem *Pevcu*. V prostem prevodu bi se glasilo lahko takole: ON ŽIVI IN UMRE BREZ DNARJA! "Nama ne treba ne plata ne žita, nego samo kramp i lopata, jer mi radimo za druga Tita." (Stara brigadirski pesem.) In kaj naj pevec danes poreče na te romantične čase? Stora e finita! Do naslednjega meseca ...

Jože Stegu

Cvetke iz občinskega parlamenta

• Na meji s Hrvaško naj bi v letu 1995 pobrali za 98 milijonov tolarjev pristojbin, potem smo to vsoto zmanjšali na 23 milijonov tolarjev in bili na koncu seznanjeni, da smo "narepkali" samo 7,8 milijona tolarjev. Zdaj se sprašujemo, če gre za "pomoto v planiranju" ali šlamparijo občinske uprave. **Kdor se steguje čez odejo, mu noge rade ozebejo.**

• Občinska uprava ni pobrala komunalnega prispevka za novogradnje ob izdaji gradbenih dovoljenj. Le kdo bi vedel, zakaj se gre ob ugotovitvi, da je občinska blagajna več ali manj vedno prazna! Bo v prihodnosti drugače? **Obeta se hruška na vrbi!**

• Kljub nenehnemu jamranju, da ne naredimo nič za pospeševanje drobnega gospodarstva, je bilo od predvidenega zneska za te namene v višini 6.200.000,00 porabljenih le pičlih 200.000 tolarjev. Nekateri vrli možje pač mislijo - **kaj ribo plavati bi učili.**

• Eden izmed svetnikov je predlagal, da bi republiška sredstva, namenjena za odpravo škode po poplavih, namenili za pokrivanje stroškov pri odkupu mleka. **Ne more se iz vsakega lesa podobca izklesati.**

• Ko smo obravnavali rebalans proračuna smo ugotovili, da imamo tri vrste proračunskih porabnikov. Tiste, ki dobijo denar vnaprej, druge, ki dobijo denar za nazaj, in zadnje, ki do denarja ne pridejo nikoli. **Obetati in dati - to je absolutno preveč.**

• Glede na stanje lesne industrije v naši občini, perspektive v gospodarstvu in starostne strukture občanov, imamo možnosti le za proizvodnjo lesenih krst. **Glede na standard občanov bi še te morale biti skupinske.**

• Ko smo svetniki povprašali župana, kako to, da problematiko "stare šole" v več kot letu dni ne

uspemo uvrstiti na dnevni red, smo dobili dokaj jasen odgovor. Osnovno šolo je treba obravnavati v sklopu celotnega šolstva v občini in vseh investicij v družbene dejavnosti! So pač druge, bolj pomembne reči. **Prazen voz se mora polnemu ogniti.**

• Eden izmed svetnikov je povprašal župana, kako to, da se ne udeležuje srečanj na nivoju regije ali države. Da se tam dogovarjajo o pomembnih rečeh izvemo svetniki iz javnih medijev. Župan baje vsega ne utegne, kaj pa oba podžupana? Slednja o kakšnih zadolžitvah in pooblastilih s strani župana ne vesta nič! Pa smo tam ... **Če sam "kuha", pride slaba juha.**

• Zaenkrat še dokaj uspešno občinsko prevoziško podjetje, je naslovilo vlogo na občinski svet za oprostitev plačevanja takse ob prehodu državne meje. V obrazložitvi so navedli, da ta predstavlja zanje velik strošek. Če ne ugodimo njihovim zahtevam, bodo primorani odreči vsakršno finančno podporo klubom, društvom ... Mi pa njim - **vode se ne zajema iz luže, ampak tam, kjer teče potok.**

• Eden izmed svetnikov je kljub utemeljeni zahtevi nekega občana po postavitvi prometnega znaka za omejitev hitrosti izjavil, da je kategorično proti. Prav nič ga ne skrbi varnost na cesti, važno je, **da se mu "župa" ne ohladi, ko domov hiti.**

• Bistriška državna Upravna enota, po izjavah župana, ne plačuje najemnine, mu jemlje kadre, se bohota ..., skratka, vse najslabše, kljub ustanovitvi "sossveta", ki naj bi reševal in zgledil vse spore. Bojimo se, da se jim zna zgoditi kranjski Vitomir Gros. **Ne kali vode, kjer moraš piti.**

• Na odboru za stanovanjske zadeve so ugotovili, da "gospodarijo", ali bolje rečeno trošijo, denar, ki je namenjen za investicijsko vzdrževanje kar po svoje. Pred "revolucijo" se je denar zbiral soli-

damo od vseh stanarin in tako smo letno obnovili 1 do 2 stanovanjska bloka. In kako je danes? **Kdor ne jemlje drugim, krade sam sebi.**

• "Trnovski hotel" naj bi obnovili in povečali za stanovanjski del na Tomšičevi ulici. Slednji je v bednem stanju in je v veliko sramoto občini, ki je njegov lastnik. Polovica je last Ilirije, polovica občine! Le kako se bo znašel tu Petrol? **Med dvema stoloma se bo - usedel na tla!**

• Država je razpisala več natečajev za dodelitev proračunskih sredstev. Zadnji omogoča izgradnjo telovadnice ob stari šoli, dokončanje športne dvorane, obnovo bazena, ureditev športnega kompleksa za atletsko stezo in še kaj bi se našlo. Rok za prijavo je naveden - 31. 3. 1996. Mi pa kot da ne bi vedeli, **da se ogenj kuri takrat, kadar je mrzlo.**

• Občinski svet ni obravnaval odpiranja ponudb, prijavljenih za izdelavo dokumentacije za dograditev OŠ Podgora Kuteževo. Nekaterim svetnikom je bilo že vsega zadosti in so sejo utrujeni zapustili. In če bo to imelo za posledico zamudo s strani države razpisanih rokov, kaj potem? **Na mrzlo juho ni vredno pihati!**

• Predsedniku občinskega sveta smo zrihtali "lesnj bi", s katerim bo miril bučno razpravo med svetniki. Upamo, da bo z njim tolkel le po mizi in ne po naših glavah. **Po svojem snopu sme vsakdo točiti.**

• Na občini je baje dokaj živahno. Pripravlja se nov proračun! Če boste opazili, da se okrog občinske stavbe smukajo vedno eni in isti ljudje, ste že vnaprej izvedeli, kdo svoj "piskrček prstavlja"! Če vi ne boste deležni nobene "drobtine", vam gre tolažba - **kdor hoče lep ostati, mora malo jesti!**

Vaš svetnik:
Zlatko Jenko

Navadni in dežurni krivci

Najprej čestitke: obeta se odprtje nove Višje ekonomske in komercialne šole. Prihodnje leto boste lahko svoje otroke vpisali v srednjo baletno šolo. In za vse to ne bo treba iti v Ljubljano ali Maribor, samo do Postojne in Sežane bo treba skočiti. Dva koraka, takorekoč pred nosom, bodo prijazno sprejeli vso našo mladino ... Nekoliko smešno se sliši, a v Pivki ustanavljajo turistično društvo. Še mi, ki smo ja nekaj več, ga nimamo. No ja, iskrene čestitke vsem našim sosedom. Da se razumemo: tudi pri nas ne stojimo križem rok. Pred nami je odprtje nove banke, kar pomeni nov finančno-ekonomski uspeh. Po zgledu na infrastručno in ultravijolično svetlobo gradimo INFRAstrukturo, ki bo non plus ULTRA, če se iz naše občine ne bo vse izselilo. V tem primeru bi Bistrica postala mesto muzej. Kot Anchorage na Aljaski.

Spet sta nas obiskala dva dobra strica iz Evrope. Bila sta Angleža: prvi očalar, drugi v generalski uniformi. O Sloveniji sta govorila tako, da še zdaj ne vem, ali sta bila "ta prava" ali pa le cirkuška klovna. Slovensko zgodbo o uspehu sta napihnili do take mere, da je bilo še meni nerodno. Lahko pa bi nas Angleži prikrajšali za škandale Lady D tako, da bi skrajšali kregarjenje z njo tako, da bi jo skrajšali za glavo. Tako kot veleva stoletja star angleški humor in tradicija.

Ko sta se Vatikan in Ljubljana zadnjič pogovarjala o papeževem obisku pri nas, so cerkveni ministri spomnili naše na to, da sv. Oče dobro pozna slovensko zgodbo o uspehu, vendar bi si rad ogledal kraj, kjer ta zgodba še ni znana, kajti tam so ga veliko bolj potrebni. Iz Ljubljane so odgovorili, da takega kraja v Sloveniji ni. Ne boste verjeli, a papež si je kljub temu izbral kraj v okolici naše Bistrice. Močvirniki so takoj začeli pisati pisma in telegame. Iz prestolnice je prihajalo v Bistrico vse več pomembnih ljudi. Povpraševanj po zdravju župana in mesta z okolico ni bilo konec. Župan je, hvala na vprašanju, zdrav. Izkazalo se je, da mesto pil in malnov ni najbolj čilo. In država se je prebudila. Zrihtala je denar za skorajda vse, kar je bilo potrebno za boljši imidž mesta, okolice in ljudi.

Eminentne ljudi so rotili, naj vendarle čimprej olastnijo vse, kar je bilo nekaj v upravljanju samoupravljalcev, saj bodo le tako zaustavili trumo delavcev, ki odhajajo v neznano brez odpuštkov. Uspelo je. Število brezposelnih je začelo upadati, tudi novokomponirani upokojenci so dobili primerna lažja dela. In pomislite, tudi tisti, ki so jih poslali na cesto zaradi lastninenja. Vse je kazalo na najbolje. Obljubili so nam celo srednjo šolo, gimnazijo. Zanimivost: pod pritiskom množic so v slovar slovenskega jezika uvedli nov sinonim za pojem kraja, t. j. lastninenje.

Ljubljančani so toliko hodili k nam, da so menjali celo govorico. Znani Demetriji Rupelj je izjavil: "Bistrc je najlepše mestu, kar jih poznam in mi je jaku žou, de ga nesm še nigdar prej vidu". Albino Tallieri je po nekaj vidnih lepotnih popravkih rekel: "Tu nej res, sej tu nej Bistrc. Jest sm u Bistrci biu lani in prsježem, de tu nej in nej Bistrc". Vsi so se nam dobrikali, iz Rima pa je prispela kratka vest: "Papež je menjal odločitev. Namesto Ilirske Bistrice bo odšel na obisk k Postojncanom".

Ali veste, da v našem sistemu obstaja poleg ombudsmana še javnosti "skrita" kategorija, ki se imenuje "dežurni krivci". Predlagam, da za dežurnega krivca za prejšnji mesec izberemo ravnateljico Osnovne šole Antona Žnidaršiča: nima primerne izobrazbe, blati svetli lik pedagoga, ki bi moral delati 24 ur na dan, poleg tega pa ne trži velikanske športne dvorane. Kar je naredila do brega ne šteje, sploh pa je njena krivda, ker je Tonetov ta mali dobil cvek iz petja. Njeno učno osebeje je strašno razdrojeno. Vsi bi želeli stavkati, pa se ne morejo odločiti za ali proti. Strašno!

Za dežurnega krivca bi kmalu proglasili firmo Ikos in gospoda Dušana Proseno, ki se je premeten, izvlekel z dvema ljubkima "dobro blago se samo hvali" člankoma v prejšnji številki "Snežnika". Iz članka "Opravičilo ..." je razvidno, da

lahko pljuvaš po županu ali svetnikih, ne smeš pa se lotiti uradnikov in birokratov, ki izdajajo razna dovoljenja. Da, dragi moji, to je demokracija.

Drugi članek je bil še bolj eksplicitno EPP definiran: najprej portret resnične lepote - "Ležeče žene" (že drugič v "Snežniku"), seveda z lepo vidnima "reklamnima" tablama, potem pa zraven namenoma zanikna drvavnica neznanega porekla. Primer bom ponazoril z reklamo za detergent: običajen detergent - slabo oprano perilo sivkaste barve - naš detergent - po pranju bodo vaše gate snežno bele, velikanske čistoče, velikanske beline ... Upam, da bo firma Ikos zaradi uspešne reklame postala podporni član "Snežnika". Je pa res, da bi jaz rajši grel celo Prešernovo ulico z enega mesta in enim toplovodom in to še od takrat, ko so "geniji" projektirali mojo ulico. S slednjimi pa Dušan nima nič skupnega.

Joško je ugotovil, da so proslave na Premu strašansko dolgočasne. Zato je napisal pravi scenarij in od mene ter vsega svetnika Zlatka zahteval besedila, ki naj bi jih brale, po uvodnem delu programa, fejsst punce. Celotna stvar naj bi režijsko oživila prof. Boža Breclj, nastopila pa naj bi tudi Ana pupedan.

Prve in zadnje vaje so bile ob štjeri popedan, tik pred nastopom. Gospa profesorica se je takrat popolnoma prelevila v svojo nekdanjo poklicno vlogo: "Dajte mi tisto listje sem, tega teksta je pol preveč. Lepo vas prosim, Bonano, ali niste mogli najti nič kaj boljšega, saj imate vendar na zalogi tudi nekaj zelo duhovitih tekstov in sploh pa, dajte no, koga briga tista vaša solata". Počutil sem se pomlajenega za kakih štirideset let in seveda sedečega nekje v zadnji klopi nekega razreda. "Tale tekst je zanič. Še trojke mu ne bi prisodila. Mogoče dvojko ... Če bi bila nekoliko bolj slabe volje, bi bil pa tudi cvek predober ...". Ker profesorico poznamo, smo vedeli, da vse skupaj le ne bo tako hudo. Tudi recitatorke se je lotila: "Ja tole preberite nežno ljubeznivo, ne pa kot da se z nekom kregate. Vse narobe, vse narobe ...". In potem je šlo zares. Na Premskem gradu so ljudje videli in slišali tisto, kar pač so. Čez nekaj dni telefonade v stilu: kaj pa vi mislite, ob 120-letnici Kettejevega rojstva si privoščite kaj takega, saj to je škandal ... In zgodilo se je najhujše. Vsi sodelujoči smo dobili poziv na sodni proces, ki bo v našo sodno prakso zapisan kot "Premski proces". Obtožba: blatenje dela, imena, priimka in lika Dragotina Ketteja ter omalovaževanje kulture slovenskega naroda. Tožilec je obrazložil, da bi moral biti pri nas odnos do pesnikov isti kot družje odnos do generalov. Obrazložil je, da se Kette že od tretjega leta starosti ni zasmel, saj je že takrat globoko čutil in doživljal tragično usodo slovenskega ljudstva. Ne sramna skupina si je drznila ponižati tisto, kar je za Slovence najsvetejše, pardon, za tri odstotke slovenskega naroda, kolikor ga je bralo Ketteja.

Porota je bila neizprosna. Izrekla je drastične kazni: najvišjo je prisodila Joškotu, idejnemu vodji in glavnemu pobudniku cele farse. Druga kazen po krutosti je zadela Zlatka. Priznali so mu sicer, da je elegantno vključil Kettejeve stihove v prebrano besedilo, toda glavna krivda je predsedal v naši zgodovini: "naš svetnik" je prvi primer politika, ki se je šel literata. Perverzno. Naravna pot je znana - od skromnega poeta vas od zmag do zmag privede pot do slavnega politika - ne pa obratno. Meni so kazen zaradi sorazmeroma majhnega prispevka odmerili dokaj skromno. Ana pupedan in recitatorke so bile popolnoma oproščene vsake krivde, saj so samo izvrševale ukaze. Tudi prof. Brecljevi so prisodili zelo milo kazen: štiri dni, pogojno za eno leto. Obrazložitev: bila je zavedena zaradi naglice. Vse se je dogajalo v zadnjem trenutku. Ni se mogla ubraniti nesramnih pritiskov organizatorjev. Če ocenimo kazen po šolsko, je dobila ukor pred izključitvijo.

Še naprej vam želim lep večer, pa lepo pozdravljeni!

Dimitrij Bonano

NOVA KNJIGA

Tudi Slovenci ne nosimo kože povrh obleke

Založba Nova revija je septembra lani s pomočjo ministrstva za kulturo in ministrstva za znanost in tehnologijo izdala prvi zvezek "Slovenske kronike XX. stoletja", ki zajema čas od preloma stoletja do leta 1941, spomladi pa mu bo sledil še drugi (1941-1995). Uredniški odbor je sestavljal več zgodovinarjev, glavino dela pa je opravil dr. Marjan Drnovšek, ki je s pomočjo sodelavcev izbral še obsežno in kvalitetno slikovno gradivo (preko 2000 slik, umetniških reprodukcij in dokumentov). V skladu z zasnovano knjigo tekstovnega gradiva niso pisali samo zgodovinarji, medse so povabili tudi poznavalce upodabljalne umetnosti, leposlovja, gospodarstva, športa in drugih področij življenja, s katerimi so se ukvarjali Slovenci v 20. stoletju. Zahteven podvig je lahko uresničila samo majhna založba, ki avtorjem (v obih zvezkih jih je sodelovalo kar 45) ni omejevala svobode, poleg tega pa, ker kronika ni sinteza in bi jo bilo zaradi premajhne časovne odmaknenosti po temeljnih načelih zgodovinarstva nemogoče napisati tudi za najnovejši čas, niti avtorji niti uredniki niso trčili časa za dolgevezne sestanke. Predstavitev nove in v marsičem drugačne knjige je v četrtek, 22. februarja, v Galerijo na Vidmu privabila nepričakovano veliko število ljudi, ki so z zanimanjem prisluhnili dr. Marjanu Drnovšku in dramskemu igralcu Romanu Končarju. Predstavitev sta z živo besedo dopolnila še likovna ustvarjalca Adriana Maraž in pisatelj Rudi Šeligo, svoje pa so dodali še učenci Glasbene šole Ilirska Bistrica.

Prvi zvezek "Slovenske kronike XX. stoletja" je razdeljen na štiri poglavja (1900-1914, 1914-1918, 1918-1929 in 1929-1941), v katerih so opisani številni uspehi na gospodarskem, znanstvenem in kulturnem področju, družbeni sistemi, šolstvo ... oziroma z besedami dr. Petra Vodopivca "en vidik slovenske zgodovine v 20. stoletju", na drugi strani pa spreminjajoče se politične meje, izguba velikega dela narodnega ozemlja, različne ideologije, strankarske ozkosti in "ponavljajoče se delitve", ki so zaradi nepopustljivosti in boja za oblast vodile v bratovsko vojno z neslutnimi posledicami, o kateri se danes, namesto v znanstvenih ustanovah, razpravlja v slovenskem parlamentu.

Slovenci so se v tem stoletju izoblikovali kot narod in se z generacijami tridesetih in štiridesetih let hitro izobrazili, še več, prišlo je celo do nastanka političnih elit. Zaradi neizbeženih spopadov

v obih svetovnih vojnah so si morali Slovenci iskati zaveznike. To je povzročilo, da jih je zgodovina "večkrat prehitela". Od leta 1918 so bili pogosto naivni in nepripravljeni (podobno kot današnja diplomacija - o tem je govoril tudi Rudi Šeligo), zato so se morali preusmerjati.

Že iz površnega pregleda knjige je razvidno, kako dolgo je stoletje in kako se v njem spreminjajo zorni koti pogledov. Njeni avtorji, zgodovinarji mlajše in srednje generacije, so se posvetili le tistim obdobjem, s katerimi so se ukvarjali v svojih magistrskih delih in disertacijah, sicer kronika v tako kratkem času ne bi mogla nastati. Značilno zanje je, da so v slovenskem časopisju, nekateri pa tudi s samostojnimi knjigami (dr. Bojan Godeša, dr. Aleš Gabrič), vzbudili veliko odmevov s svojimi izsledki raziskav slovenske zgodovine v iztekajočem se stoletju. V knjigi tudi zaradi tega lahko najdemo marsikaj, kar je bilo v preteklosti pogosto prezrto, odrinjeno, premalo poudarjeno in zamolčano (izseljenci, pobje domobrancev, prve delavske stavke v samoupravni Jugoslaviji, represija, politični procesi, posegi oblasti na kulturno področje, študentski nemiri in njihove zahteve po večji demokratizaciji družbe ...).

Da se je v 20. stoletju tudi za Slovence zgodilo veliko pomembnega oziroma "več zgodovine kot v vseh dolgih tisočletjih prej", je dejstvo, ki ga ne more zanikati niti slab poznavalec zgodovinskega dogajanja. Potrebno se je le spomniti, da smo preživeli tri večnarodne države in dve totalitarni ideologiji - kronika je bila pisana tudi z upanjem, da sta dokončno mrtvi.

B. Z.

Adriana Maraž, dr. Marjan Drnovšek, Rudi Šeligo in Roman Končar na predstavitvi "Slovenske kronike XX. stoletja" v Galeriji na Vidmu

KULTURNI PRAZNIK

Proslava v "etno" slogu

Nekoliko nevsakdanja, a v skorajda dveh desetletjih že ukoreninjena, je navada, da na Bistriškem obeležujemo kar dva enakovredna kulturna praznika: občinski kulturni praznik 19. januarja (rojstni dan Dragotina Ketteja), 8. februarja pa Prešernov dan in državni praznik - prvega že tradicionalno na Premskem gradu, drugega v Domu na Vidmu.

Premsko prizorišče se je letos izoblikovalo v poskus razbitja dosedanjega stereotipa proslav. Že sam naslov prireditve "Tokrat nekoliko drugače" in nastopajoči so nakazali nov in svež pristop, veliko bolj zanimiv za poslušalce kot običajno. Ali gre samo za modno muho ali za bolj korenite spremembe, bo razvidno šele čez čas. Upati je, da bo premski poskus vplival tudi na izvedbe drugih podobnih prireditev, ki so praviloma preveč toge in mlademu človeku tuje. Mera dobrega okusa pa je potrebna zdaj, pa tudi čez petdeset let ...

Za bistriško praznovanje bi lahko rekli, da je kljub "klasični obliki" (slavnostni nagovor, podelitev priznanj pevcem, nastopi še nekaterih pevskih skupin ...) vendarle zaslužilo dokaj dobro oceno. Zadovoljivo število poslušalcev je odobravajoče spremljalo dogajanje na odru, ki je bilo na solidni kakovostni ravni z jasnim sporočilom: zavedajmo se svojih korenin. Misel seveda ni nova. V zadnjih nekaj letih je bila po vsej Sloveniji obilno predstavljena. Pri nas so jo tokrat ponudili kot našo kar pozabljeno značilnost: specifični ton je prireditvi dalo prav petje dveh skupin ljudskih pevcev - Hrušičkih fantov in Pevske skupine Vasovalec iz Rečice. Pristnemu domačemu petju sta se s starimi vižami, igranimi na "triestinko" in bas, pridružila Romeo Volk in njegova hčerka Ni-

na. Prireditve so, poleg slovesnega dela - nagovora predsednika Zveze kulturnih organizacij Ilirska Bistrica Franeta Gombača in podelitve priznanj (večje število bronastih in srebrnih Gallusovih značk ter tri zlate, ki so jih za več kot 25 let uspešnega dela v ljubiteljski pevski dejavnosti prejeli Mara Cubr, Darinka Šajn in Dimitrij Grlj) - zao-kročili slavljenci, člani Mešanega pevskega zbora upokojencev in njihovi prijatelji Moški pevski zbor Dragotin Kette. Oba zbora sta se predstavila z enakimi ali podobnimi pesmimi, vendar obdelanimi za zahtevnejšo obliko "organiziranega" petja.

Naj dodam, da so bili "Vasovalci" oblečeni v ljudsko nošo, značilno za naše kraje v prejšnjem stoletju. Obleke so plod raziskovanj vsestranskega Romea Volka in zaslužijo veliko večjo pozornost, kot ji je namenjena v tem članku.

Pa še to: škoda, da se tovrstnih prireditev mladi skorajda ne udeležujejo. Kje je krivda, da se ljudje pri nas začnejo zavedati tovrstnih vrednot šele v svoji zreli dobi? Tako velike generacijske razlike bi težko našli kje drugje, saj nikakor ne prispevajo k splošnemu mnenju o razviti kulturi v slovenskem prostoru. In še nekaj: na hud mraz v dvorani smo sicer že pozabili, a vseeno ...

Dimitrij Bonano

Mara Cubr je iz rok Franeta Gombača prejela zlato Gallusovo značko.

RAZPIS

24. srečanje mladih pesnikov in pisateljev Slovenije

Pogoji:

1. Sodelujejo lahko avtorji, ki svojega dela še niso izdali v knjižni obliki (razen v samozaložbi) in še niso bili uvrščeni med najboljše v dosedanjih republiških srečanjih mladih pesnikov in pisateljev, in to s prozo, poezijo in dramskimi deli.
2. Prispeljki morajo biti napisani s pisalnim strojem ali računalnikom v treh izvodih, označeni pa morajo biti s šifro. Prispevkom naj avtorji priložijo še zapečaten ovojnic s podatki: ime in priimek, naslov, izobrazba, poklic, starost in šifra.
3. Dvočlanske žirije in republiški selektor bodo med pravočasno prispelimi prispevki s svojega območja izbrali najboljše avtorje

za nastop na območnem in republiškem srečanju. Območnih srečanj bo šest.

4. Vse poslanske prispevke odstopijo avtorji za morebitno objavo brezplačno. Organizatorji bodo objavili dela izbranih avtorjev na način in v obsegu, ki bo ustrezal njihovim finančnim možnostim. Rokopisov ne vračamo.
5. Prispevke je treba poslati do 20. marca 1996 na naslov: Zveza kulturnih organizacij Slovenije, (za 24. srečanje), Štefanova 5, p.p. 136, 1000 Ljubljana. Dodatne informacije dobite po telefonu: 061/126 20 83 ali 067/81 250 (Zveza kulturnih organizacij Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 26).

OBVESTILA

PREDAVANJE

GALERIJA NA VIDMU

V sredo, 28. februarja, bo Franc Poklar ob 18. uri spregovoril o poltisočletni prisotnosti Rimljanov v naših krajih.

RAZSTAVE

GALERIJA NA VIDMU

V času od 28. februarja do 6. marca bodo varovanci VVO Jožefa Maslo razstavliali svoja dela z naslovom "Majhen sem in svet izražam in doživljam po svoje". Razstava bo, razen nedelje, odprta od 10. do 12. in od 15. do 18. ure.

DOM STAREJŠIH OBČANOV

V petek, 1. marca, se bodo ob 19. uri predstavili bistriški likovniki, člani Likovnega društva France Pavlovec, in njihovi prijatelji.

GALERIJA NA VIDMU

V petek, 8. marca, bo ob 19. uri odprta razstava z naslovom "Zgodbe o gibu", njen avtor pa je Luca Suelzu iz Gorice (Italija). Delo mladega slikarja bo predstavila likovna kritičarka Polona Škodič iz Postojne. Razstava bo odprta do sobote, 23. marca, od 10. do 12. in od 15. do 18. ure. Ob nedeljah zaprto!

GALERIJA HODNIKOV MLIN

V soboto, 9. marca, bo ob 19. uri odprta razstava slikarja Mladena G. Baškoviča iz Kopa.

KONCERT

KAPELA SAMOSTANA DE NOTRE DAME

V soboto, 2. marca, vas članice Komornega dekliškega zbora Ilirska Bistrica vabijo na 11. jubilejni koncert, na katerem bodo prepevale sakralno glasbo (J. Gallus, M. Haydn, G. P. da Palestrina, J. S. Bach, W. A. Mozart itd.) z instrumentalno spremljavo. Dirigirala bo Marija Slosar Lenarčič, program pa bo povezovala Tadeja Fatur.

ZBOROVSKO PETJE

DVIORANA DOMA NA VIDMU

V petek, 15. marca, se bo v Ilirski Bistrici predstavilo več zborov, udeležencev vsakoletne pevske revije "Primorska poje 1996".

LITERATURA

GALERIJA NA VIDMU

V petek, 29. marca, bodo člani Literarnega društva Ilirska Bistrica ob 19. uri predstavili novo, 7. številko "Stopinj".

Snežnik

Naslov uredništva: Bazoviška 40, 66250 Ilirska Bistrica, tel. 067/81-297, tel/fax. 067/41-124
 Ustanovitelj: Borislav Zejnulović
 Izdajatelj: "GA commerce", Bazoviška 40
 Glavni in odgovorni urednik: Borislav Zejnulović
 Uredniški odbor: Dimitrij Bonano, Vojko Čeligoj, Zdravko Debevc, Franc Gombač, Ivko Spetič (predsednik), Sergij Šlenc
 Urednik, novinar in lektor: Branko Zidarič
 Urednik športne strani: Zdravko Debevc
 Tehnični urednik: Raymond Fabijanič
 Tisk: "GA commerce" Ilirska Bistrica
 Naklada: 1300 izvodov

RAZSTAVA

Umetniška dela za ljudi v stiski

V znamenju slovenskega kulturnega praznika in XIX. meseca kulture na Ilirskobistriškem, je Dekanijska Karitas Ilirska Bistrica s pomočjo Škofijske Karitas Koper, Galerije na Vidmu in ZKO Ilirska Bistrica, v petek, 9. februarja, pripravila v Galeriji na Vidmu razstavo "Umetniki za Karitas". Kot je dejal župnik Slavko Rebec, je razstava za vse, ki se zbirajo ob kulturnih dogodkih, pomembna zlasti zato, ker je tudi Ilirska Bistrica sprejela v svojo sredino sadove umetnikov, ki so ustvarjali iz sebe za druge. Podobnega mnenja je bil tudi Albert Štrancar, ravnatelj Škofijske Karitas Koper, ki je na kratko je spregovoril o povezavi slovenskega kulturnega praznika in prodajne razstave umetnikov, namenjene občudovalcem umetnosti in ljudem v težkih življenjskih preizkušnjah. Na odprtju razstave so v kulturnem delu programa sodelovali člani Cerkevnega mešanega pevskega zbora "Zvon" iz Trnovega, recitatorka Magdalena Penko Šajn in likovna kritičarka Anamarija Stibilj.

Sinji vrh je gora nad Ajdovščino, ki v zadnjih treh letih postaja vse bolj priljubljeno zbirališče umetnikov. Po mednarodnem srečanju "Slovenija, odprta za umetnost" je v lanskem septembru na Sinjem vrhu potekala še prva slikarska kolonija "Umetniki za Karitas" s ciljem, da bi s prodajo umetniških del pomagali tistim, ki so potrebni pomoči.

Tudi na tem srečanju so se individualne likovne govornice do popolnosti izživele. Razstava združuje različne avtorje (17), med katerimi je kar nekaj tistih, ki so v Galeriji na Vidmu že razstajali na samostojnih ali obeh skupinskih razstavah v lanskem letu (Janko Kastelic, Muris Čobrič, Mojca Vilar, Ana Cajnko, Azad Karim in Marjan Miklavec). Razstavljeni dela so najrazličnejših izraznih oblik, tako v slogovnem in barvnem smislu. Slikarji in en rezbar so uporabljali cerkveno tematiko (Zmago Modic), nekateri so navdih poiskali v naravi (Ana Cajnko, Marjan Černigoj, Anton Herman, Majda Ostan, Vida Soklič, Andrej Kosič, Marjan Miklavec), manjše šte-

vilo ustvarjalcev pa si je za osrednji motiv izbralo človeško figuro (Lucijan Bratuš, Janko Kastelic), ekspresijo (Renata Bovhan) in upodobitve arhitekture (Jože Vogelink).

LUCIJAN BRATUŠ: BREZ NASLOVA, OLJE NA PLATNU, 140 X 110 CM, 1995

Za zvonečim naslovom se skrivajo različni pogledi

Prva letošnja razstava v Galeriji Hodnikov mlin (zaradi najrazličnejših težav ni bilo nobene že od lanskega avgusta) je v soboto, 3. februarja, na Plac privabila večje število obiskovalcev, ki so si z zanimanjem ogledali prvo samostojno razstavo mlade bistriške fotografinke Mateje Maraž. Razstava nosi naslov "Iz arhiva", kar pravzaprav ne preseneča, saj gre za ustvarjalko, ki se je s fotografijo srečala že v ateljeju svojega očeta in jo doobra spoznala na fotografskem oddelku Srednje šole za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani.

Vse razstavljenе fotografije so izvedene v črnbeli tehniki. S pomočjo fotografskih efektov (filtri, solarizacija) skuša avtorica brez vmesne sivine pričarati močne kontraste med črnimi in belimi površinami, zato se njene fotografije na prvi pogled močno približujejo grafiki. V tem obdobju so jo zanimale tri teme: motivi iz narave, tihožitja v naravi in koncertne fotografije. Njeni motivi iz narave nam iz drugačnega zornega kota približajo lepote bistriškega parka. S podarjanjem senc statičnih elementov (trsje) doseže kontrast med posameznimi elementi na fotografiji, ki pa še naprej ostanejo prepoznavni motivi našega parka (lokvanji, mostički). Pri tihožitjih v naravi uporablja različne vsakdanje uporabne predmete (telovadni copati), ki jih s pomočjo ponovne osvetlitve vkomponira v naravno okolje. S tem prikaže povezanost dveh različnih svetov, naravnega in od človeka ustvarjenega,

ki sta si nasprotna, pa vendar morata obstajati drug poleg drugega. Tretja njena tema so portreti. Osredotočila se je na portrete glasbenikov med koncerti. Gibanje je preo-

blikovala v statičnost in s pomočjo filtrov prišla do zrnatega efekta, tako da te fotografije ne delujejo le kot zapis nekega dogodka, temveč vsaka govori in živi svoje življenje.

Matejo zanimajo že druge teme, pri katerih bo še naprej eksperimentirala s svetlobo in senco, zato lahko pričakujemo, da si bomo v prihodnosti ogledali še kakšno razstavo njenih fotografij.

Tatjana Antonac

NOVOSTI V KNJIŽNICI

Leposlovje za odrasle

Franca, M.: Šavrinke zgodbe 3; Lasbacher, A.: Moja protirevolucija; Kremžar, M.: Sivi dnevi; Cerrar - H, M.: Poletje molka; Kopač, F.: Šmarnična romanja; Hieng, A.: Sanja o razbitem avtobusu; Dolar, J.: Spomini; Turičnik, T.: Bili so; Novak, M.: Cimre; Dumas, A.: Grof Monte Cristo; Hibbert, E. B.: Sreča opoteča; Strniša, G.: Samorog.

Strokovna literatura za odrasle

Jung, C. G.: Arhetipi, kolektivno nezavedno, sinhroniciteta; Lisac, A.: Mrežni marketing (mrežni megatrend, priložnost za vsakogar, racionalna odločitev); Srholec, A.: Luč iz globin; Antares, I.: Zvezda vnebovzetja; 500 let sejmške dejavnosti v Kranju; Vozniški kašipot Slovenije; Šturm, J.: Življenje v skodelici kave; Rejec, A.: Pričevanja o TIGR-u; Weidinger, H. - J.: Dober nasvet za vsak dan; Filozofija v operi; Zupančič, A.: Etika realnega; Lacan, J.: Televizija; Narodni dom v Trstu; Peitot, J.: Obdelava in projektiranje kamna v kamnoseški obrti; Cvetko, D.: V prostoru in času; Sveta Gora 1539-1989; Ceglar, L.: Apostolski misijonar oče Serafin Goriški; Marinc, I.: Sodobno ročno tkalstvo; Vidmar, J.: Nisem nič, če nisem kritik; Loos, A. A.: Čarobni svet orientalskih preprog; Beaver, D.: Krog odličnosti; Katehetsko pedagoški leksikon; Potočar, M.: English for Hairdressers; Schmidt, F.: Literature Live; Lefevre, P.: Življenje nas uči; Konvencija o otrokovih pravicah; Nagel, T.: Za kaj sploh gre?; Gimson's Pronunciation of English; Wateyn - J., P.: English Vocabulary in Use; Mihalič, R.: Hitri vodič skozi Microsoft Windows 3; Krese B., M.: Eksotični sadeži; Frain, J.: Introduction to Marketing; Jefkins, F.: Modern Marketing; Zgodovinski parki in vrtovi v Sloveniji; Zbornik strokovnih tekstov in zapisi razprav - 4. in 5. otroški parlament; Ilc, V.: Pecivo sestre Vendeline; Računalništvo; Fizika; Lenarčič, M.: Vode v Sloveniji; Mojstri klasične glasbe 43 in 44; Mihelj, P.: Za ljubi kruhek.

Leposlovje za mladino

Švajncar, J.: Dunajski zakletniki; Primi pesmico za rep; Zlate slive; Zlatolaska in trije medvedi; May, K.: Iz Bagdada v Stanbul 1., 2., 3., 4.; Križem po Jutrovem 1., 2., 3., 4.; Jurčič, J.: Sosedov sin; Suhodolčan, L.: Skriti dnevniki; Jurčič, J.: Hči mestnega sodnika.

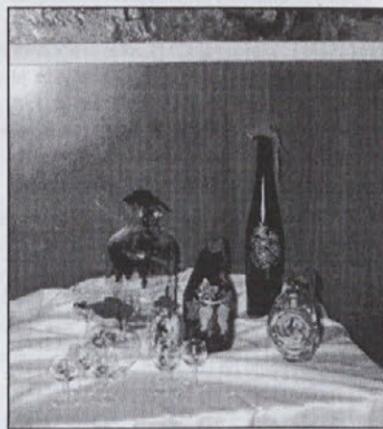
Strokovna literatura za mladino

Parker, S.: Kako deluje narava; Kako stvari delujejo; Kitamura, K.: Origami Animals; Origami Treasure Chest; Rüscher, E.: Fensterbilder Riesengrass; Koller, J.: Bunte Hute aus Papier; Jannek, L.: Liebenswertes aus festen Maschen; Zechlin, K.: Wollreste; Buchwald, K.: Dekorative Arbeiten mit Pompons; Kobold, S.: Tiere im Kreuzstich; Landa, V.: Wir machen Fingerseile.

RAZSTAVA

Spominki "Z domač'ga kraja"

V petek, 16. februarja, je Knjižnica Makse Samsa v Hotelu Turist pripravila razstavo spominkov Milojke Primc, učiteljice likovne vzgoje v Jelšanah, ki se že dolgo trudi, da bi na uporabnih predmetih našle prostor značilnosti domačih krajev. Milojka Primc slika že od malih nog in je lani za svoje delo dobila zlato priznanje na likovnem srečanju v Škofji Loki, občasno pa sodeluje tudi z nekaterimi ilirskobistriškimi podjetji. Odprtje razstave je spremljalo precejšnje število ljudi, ki so si poleg spominkov ogledali še cvetlične aranžmaje Margite Gärtner in prisluhnili Pevski skupini "Vasovalec" iz Rečice, ing. arh. Pavlu Žnidaršiču ter prof. Ester Jurišević.

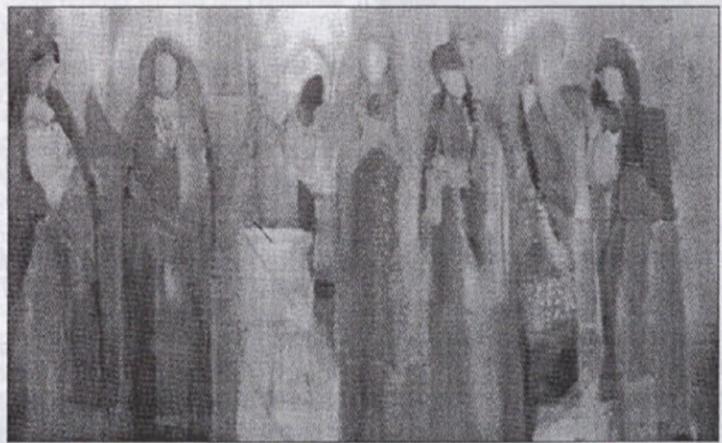

Milojko Primc že dolgo zanimajo drobni predmeti, posebno steklo, saj je prepričana, da se del vsakdanje življenjske sreče skriva prav v majhnih stvareh, ki jih ljudje pogosto iščejo takrat, ko nameravajo koga obdariti z nečim, kar ima pridihi domačnosti. Poleg stekla se v zadnjem času ukvarja tudi z drugačnimi materiali in venomer

išče nove izrazne možnosti, zato se je povezala s prof. Ester Jurišević, ki ji je predlagala, naj poskusi izdelati pomanjšano opravo in predmete skoromatov, da bi obudila njihovo simboliko in že nekoliko pozabljeno sporočilo.

Na razstavi je osrednje mesto zavzemalo steklo oziroma steklenice in kozarci za slivovko, brinjevec in vino, na katere je Milojka Primc naslikala brinove vejice, slive, grozdje, brkinske kotle, rože itd. Steklenice je pogosto opremila z napismi, prav vse pa so imele značilne klobučke, ki so bili nekoč v rabi. Lesene in keramične krožnike je poslikala in okrasila s suhim listjem in fotografijami Ilirske Bistrice ali Snežnika, v dveh vitrinah pa so bili razstavljeni predmeti, ki so značilnost skoromatov: torbe, papirnate kape, "krobalje", zvonci in klešče.

Po mnenju ing. arh. Pavla Žnidaršiča so spominki "zelo ekskluzivni in kvalitetni, likovno doognani in unikatni", čeprav so nekateri prisotni izrekli tudi nekaj drugačnih opazk. Kakorkoli že, spominke Milojke Primc si lahko od ponedeljka, 25. februarja, ogledate v Knjižnici Makse Samsa.

MOJCA VILAR: ANA JE, OLJE NA PLATNU, 90 X 120 CM

OŠ Dragotina Ketteja

Ilirska Bistrica

OE DELAVSKA UNIVERZA

vabi k vpisu v

- osnovno šolo za odrasle in mladostnike
- program Usposabljanje za življenjsko uspešnost za mlajše brezposelne do 26 let
- jezikovne tečaje:
  - angleščina I., II. stopnja in osvežilni tečaj nemščina I. in II. stopnja
  - italijanščina I., II. in III. stopnja
- računalniške tečaje za mladino in odrasle
- strojepisni tečaj (na računalniku)
- tečaj oblikovanja gline in keramike
- tečaj shiatsu masaže
- tečaj krojenja in šivanja
- tečaj vodenja poslovnih knjig za samostojne podjetnike

Prijave sprejemamo do 15. marca na Delavski univerzi, Jurčičeva 1, podrobnejše informacije pa lahko dobite po tel.: 81 022.

Imeli smo prvo kopališče na Notranjskem ...

V Cankarjevi ulici v Bistrici obe Tomšičevi hiši, znameniti Ivetov mlin in Hotel Tomšič, povezuje zanimiv zidan lok. Do nedavnega so prehod zapirala težka kovana železna vrata. Ta so bila že dolgo časa zvezana z verigo in zaklenjena z "žabco". Na ločeni prekladi je bilo na beli podlagi moč prebrati z velikimi črnimi črkami izpisan napis KOPALIŠČE. Napis je v desetletjih nekoliko zbledel, večji del leta pa ga je prekrival še razrasčen bršljan, tako da ga mimoidoči skoraj niso mogli opaziti. Nanj pa verjetno niso bili več pozorni niti domačini.

Pa vendar so nekoč prav vrata pod tem napisom vodila do pomembne pridobitve, ki je vas Bistrica pred obilnimi devetdesetimi leti povzdignila v družbo naprednih krajev. V samostojni stavbi za hotelom ob rečici Bistrici, je Anton Tomšič, njegov lastnik, odprl prvo javno parno kopališče. Bilo je prvo na Notranjskem. Stavba je bila prtilična in je imela secesijske krožne okraske nad vrati in okni. Na južnem delu stavbe je bilo veliko kurišče s kotlom za nekaj sto litrov vode. Peč so kurili z drvi, kasneje tudi s premogom. Toplo vodo so speljali po ceveh v kopališčne kabine v večjem delu stavbe, kjer je bilo moč izbirati vrsto kovanja. Imeli so kovinske kadi, tuše, pa tudi parno kopel oziroma nekakšno savno. Bistrica je sodoben vodovod dobila šele okrog leta 1925. Kopalnice v hišah so bile takrat še prava redkost in gotovo bi jih lahko prešteli le na prste ene roke, zato je bila to res velika pridobitev.

Lastnik Anton Tomšič je za reklamo svojega novega kopališča dal pri tiskarju Maku Šeburu v Postojni izdelati dve razglednici z vtiskanim "Pozdravom iz Ilirske Bistrice". Tovrstni razglednici pomenita tudi sami po sebi veliko redkost. V "Notranju", štirinajstodnevem glasilu Političnega in gospodarskega društva za Notranjsko, ki so ga izdajali v Ljubljani, je lastnik kopališča kar nekajkrat objavil zanimiv in velik uokvirjen oglas, s katerim je vabil v svoj hotel in kopališče. Ob sli-

kah hotela in kopališča je stalo besedilo: "Najnovše moderno opremljeno kopališče, tik Hotela, gostilniški vrt s prijazno utico. Dobro znani Hotel Tomšič, ustanovljen 1885, Ilirska Bistrica, priporoča: pristna vina in izborna pivo. Dobra kuhinja, zmerne cene. Za p. n. gg goste po niski ceni."

Da so bili Bistričani navdušeni nad odprtjem svojega kopališča priča tudi zapis bistriškega dopisnika, verjetno Janeza Bilca, trnovskega dekana in pesnika. V 9. številki "Notranjca" (24. april 1905, str. 115) v rubriki *Dopisi* preberemo:

"Bistriške novice. Ker prihaja vrlji 'Notranjec' v mnogih iztisih v bistriško dolino, je pač naša dolžnost, da v svojem glasilu objavimo kaj iz svojega kraja. Gosp. Anton Tomšič je napravil lepo, moderno opremljeno kopališče. Ako se ne motim, je Bistriško kopališče prvo na celem Notranjskem - (Jako dragoceno in solidno je tudi kopališče g. Tollazzija v Logatcu. Op. ured.) - ki je javno in nalašč zato sezidano. Že sedaj je kopališče dobro obiskano, kaj šele poleti! Kako uspešno bode to vplivalo na letovišarje iz Reke in Trsta. Kavarno nujno potrebujemo v Bistrici. Gosp. Tomšič bi imel v hotelu dovolj lepih prostorov za to."

Notranjčev dopisnik, ki se je pod dopis podpisal kot **Bistriški**, je bil poln zamisli, kaj vse bi bilo treba postoriti v Bistrici, kar bi pomenilo pri-

meren napredek. Osvrknil pa je tudi nekatere nerodnosti, ki se Bistričanov očitno že dolgo držijo.

"Olepševalno društvo, ki je napravilo dokaj koristnega za Bistrico, bode pričeto delo brez-dvomno pridno nadaljevalo! Nasadov potrebujemo!"

Ognješko društvo misli letos sezidati "Gasilni dom". - Ali ne bi bilo umestno, da bi se za vsa bistriška društva sezidal skupen dom z večjo dvorano? Tamkaj bi se udomačila ljudska predavanja in tam bi bila lahko nastavljena ljudska javna knjižnica, katero morajo dobiti tudi Bistričani prej ali slej.

Podružnico "Planinskega društva" bi bilo tudi pri nas dobro ustanoviti. Iz Bistrice bi se dalo znamenovati razna pota: v bistriški gozd, Stražico, Snežnik in drugam.

Gosp. Samsa dovršuje parno žago, pravijo, da bode že meseca junija tekla.

Mlekarska zadruga, ki je sezidala novo poslopje v bližini trnovskega kolodvora, še vedno ne deluje. Nima vode. Nekateri Bistričani ne dovolijo vode za mlekarno. Južna železnica je baje mislila vodo i na kolodvor napeljati; ker pa je mlekarna ne dobi, je tudi železnica ne vzame. Ako je to res, je pač škoda, da se ni voda dovolila, saj nekaj tisočakov, bi južna železnica rada plačevala za vodo.

Zalogo Reininghausovega piva je prevzel gosp. Albert Domladiš; napravil je zato nalašč lično ledenico. Ta bi še ličneje izgledala, če ne bi bilo na nji čisto nepotrebne nemškega napisa.

Bistriški"

Zapišimo še to, da je bil Anton Tomšič ugleden in spoštovan domačin ter dober gospodar. Gotovo je bil tudi zaradi tega 7. avgusta istega leta izvoljen za bistriškega župana. Njegova svetovalca pa sta postala **Friderik Martinčič** in **Kristjan Hodnik**. Tudi leto 1906 je Antonu Tomšiču prineslo pomembne dogodke, saj se je poročil z gospico **Rozi Tomšičevo**.

Vrnilo se k našemu kopališču. Svojemu namenu je služilo vsaj pol stoletja in je pomembno prispevalo k splošni higieni in zdravju občanov, čeprav je prehajalo je iz rok v roke skupaj z lastništvom hotela. Uspešno je delovalo še nekaj let po drugi svetovni vojni, presahnilo pa je šele potem, ko so kopalnice postale sestavni del stanovanj tudi na Bistriškem. Stavba, o kateri govorimo, danes kaže kaj klavno podobo. Postala je dvornica bližnjih stanovalcev, ki so si po svojih potrebah priredili prostore in dostope. Zidani lok so po nedavnem rušenju znova postavili. Morda se vrnejo tudi kovana vrata. Napis "Kopališče", ki je Bistričane pred devetdesetimi leti prvič povabil v kopel, pa ne bo potreben.

Za spomin naj ostane tudi ta zapis.

Vojko Čeligoj

NAGRADNO VPRAŠANJE

Med kmečkim prebivalstvom se je konec 19. stoletja začelo širiti spoznanje, da je za izboljšanje kmetijstva potrebna tudi samopomoč, ki je dobila svoj pravi izraz v združnem gibanju. Rezultat tega gibanja so bile tudi mlekarske zadruge ob železniških progah za Trst in Reko, ki so bile ustanovljene z namenom, da bi kmetje z izkupičkom za oddano mleko pospešili razvoj živinoreje.

Tokrat vas sprašujemo po natančnem datumu ustanovitve trnovske mlekarske zadruge. Prvi bralec, ki nam bo sporočil pravilen odgovor, bo eno leto brezplačno prejel naš mesečnik.

ODGOVOR

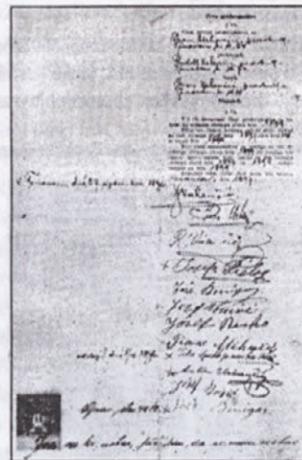
Cesta, ki je povezala Sviščake in Grdo drago, je bila zgrajena leta 1930.

Pravilen odgovor nam je prva sporočila Ljudmila Škapin iz Ilirske Bistrice.

OBLETNICA

Mlekarna v Trnovem, delo arhitekta Ivana Jagra

Prebivalci Trnovega in naselij v okolici, ki so se ukvarjali s poljedelstvom in živinorejo, so leta 1896, torej pred 100 leti, ustanovili mlekarsko zadrugo, ki je bila za "Prvo kranjsko mlekarsko zadrugo v Ljubljani" (1887) in mlekarno v Novi Sušici (1896) registrirana pri okrožnem sodišču v Ljubljani kot druga na Notranjskem in tretja na slovenskem ozemlju. Po zgledu trnovske je bila leta 1899 ustanovljena še mlekarska zadruga v Vrbi, ki zaradi majhnega področja ni mogla prav zaživeti (čez dve leti so se njeni člani pridružili trnovski), leta 1902 pa še v Hrušici. Vse mlekarske zadruge na sedanjem ilirskobistriškem področju so bile ustanovljene z namenom, da bi prodajale polno mleko v jadranskih mestih in letoviščih, predvsem v Trstu, na Reki in v Opatiji.

Pravila Mlekarske zadruge v Trnovem s podpisani ustanovitelji

Trnovska zadruga je prva leta delovala v Bilčevem mlinu, kjer je bilo dovolj mrzle vode za hlajenje mleka, prostori v starem delu Bistrice pa so zaradi čedalje večjih količin mleka kmalu postali pretesni. Že leta 1898 so se zadrugniki odločili, da bodo kupili stavbno parcelo v bližini kolodvora, ki je bila v lasti posestnikov iz Trnovega, in začeli zidati novo polopje takoj, ko bo se bo začel graditi trnovski vodovod. Ker se je pri gradnji vodovoda zapletlo, je bila zidava odložena, saj je morala zadruga prej napraviti poseben vodnjak. Novo poslopje je bilo zgrajeno v letih 1903-1904, mlekarna pa se je preselila v Trnovo šele leta 1907.

Trnovska mlekarna skupaj z upravnim poslopjem sestavlja skladno celoto, hkrati pa je tudi eden od najslavnejših tovrstnih obratov pri nas. Načrte zanjo je izdelal znani in napredni slovenski arhitekt **Ivan Jager**. Ob njih se je avtor temeljito poglobljal v sodobno urejevanje mlekarn. Zunanost poslopja je dopadljiva, notranost pa je bila funkcionalno urejena, saj je imela trnovska mlekarna za tiste čase zelo sodobno opremo (parni stroj za pogon in hlajenje z dušikom).

Mlekarna je vseskozi uspešno poslovala. O njej je v prilogi revije "Tovariš" (št. 22, 1954), ki je bila v celoti posvečena Ilirski Bistrici, zapisano tudi naslednje: "Mlekarski obrat 'Zadrugnika' je lepo in higiensko urejen z razmeroma modernimi stroji ... Njegov promet se je od 1.700.000 litrov mleka v letu 1952 dvignil v letu 1953 na 2.500.000 litrov in se lepo razvija ... Maslarna je poseben moderno urejen oddelek, kjer proizvajajo l a čajno maslo, znano po svoji kvaliteti ... K

njemu spada tudi obrat v Hrušici, kjer izdelujejo kazein ..." Pred nekaj leti so se stroji v mlekarni ustavili, plemenita zunanost zgradbe pa nevzdržno propada.

Sedaj pa še nekaj podatkov o arhitektu **Ivanu Jagru (1871-1959)**. Srednjo šolo je obiskoval v Ljubljani, kjer se je družil s **Kettejem** in **Murnom**. Tehnično visoko šolo je končal leta 1898 na Dunaju. Tu je prijateljeval še z ostalima dvema članoma moderne, **Župančičem** in **Cankarjem**. Z vinjetami in slikami v secesijskem slogu je opremil štiri njune knjige, ki so izšle okoli leta 1900 pri znanem ljubljanskem založniku in knjigotrcu **L. Schwentnerju**. Bil je iskren in srčen prijatelj velikega oblikovalca **J. Plečnika**, saj sta bila po letih vrstnika; oba sta bila notranjsko-kraškega rodu in oba sta izšla iz podobnih socialnih razmer, enega in drugega pa je na Dunaju prevzela osebnost **O. Wagnerja**, velikega preporoditelja in očeta moderne arhitekture.

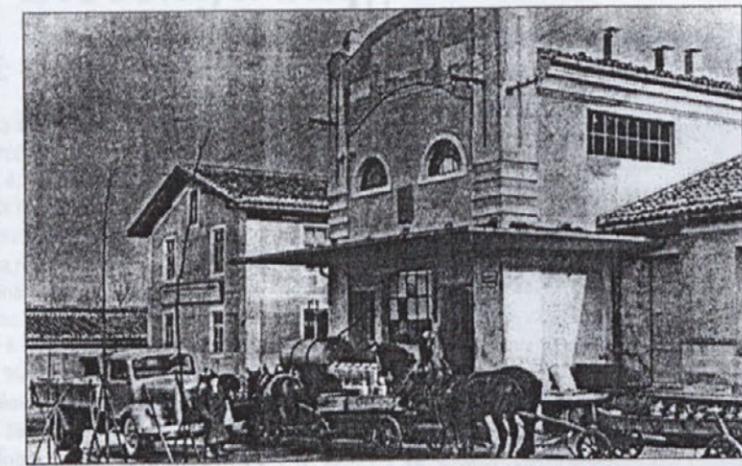
Leta 1901 je Ivan Jager sodeloval pri obnavljanju stavb v pekiniški poslanski četrti, ki so bile poškodovane v t. i. "boksarski vstaji". Naslednje leto je odšel v ZDA, kjer je bilo po njegovih načrtih zgrajenih nekaj cerkva v krajih z večjim številom slovenskih izseljencev. Deloval je tudi kot urbanist pri prostorski zasnovi Ljubljane in mesta Bielsko (Poljska), njegovo najpomembnejše delo pa je urbanistični načrt za mesto Minneapolis (ZDA) iz leta 1906.

Skupaj z **M. Fabianijem** in **J. Plečnikom** spada Ivan Jager med začetnike moderne slovenske arhitekture. O njem piše **M. Mušič** naslednje ocene: "Jager je bil prvi pri nas, ki je s peresom in besedo čistil pojme o arhitekturi, branil vrednote našega izročila in čustveno zagreto utiral poti moderni arhitekturi."

Poslopje mlekarnice v Trnovem je edina zgradba pri nas, ki je bila realizirana po Jagrovih načrtih in predstavlja pomemben kulturni in zgodovinski objekt. Naključje je, da je bila trideset let pozneje ob trnovski cerkvi postavljena tudi Plečnikova grobnica Žnideršičeve rodbine, edino njegovo delo na Primorskem in Krasu do šestega desetletja tega stoletja. Tako sta se v Trnovem znašli dve izredni deli dveh srčnih prijateljev.

Obrat trnovske mlekarnice je nemoteno posloval skoraj sto let. Mleko in ostale kakovostne proizvode je uspešno prodajal v širši okolici vse do Reke ter ostalih mest in naselij ob obalah Kvarnerskega zaliva. Po osamosvojitvi Slovenije pa so se razmere tudi za trnovsko mlekarno hitro spremenile in danes, žal, ne obratuje več.

Dr. Ivan Ogorelec

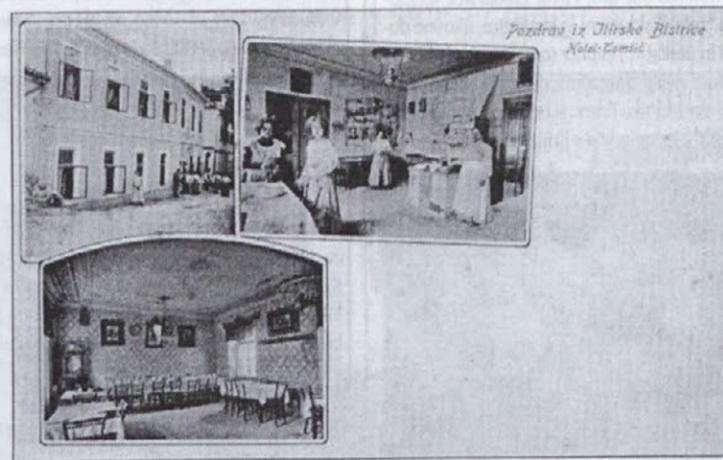

Pogled na upravno poslopje in zgradbo trnovske mlekarnice leta 1954

Pozdrav iz Ilirske Bistrice.

KOPALIŠČE HOTELA TOMŠIČ - reklamna razglednica za Tomšičevo javno kopališče. Desno je hotelska stavba, v ozadju Ivetov mlin, pred kopališčem pa osebje hotela in kopališča. Razglednica je bila 10. oktobra 1911 poslana z bistriške pošte v Pulj. (Iz zbirke Ivana Valenčiča.)

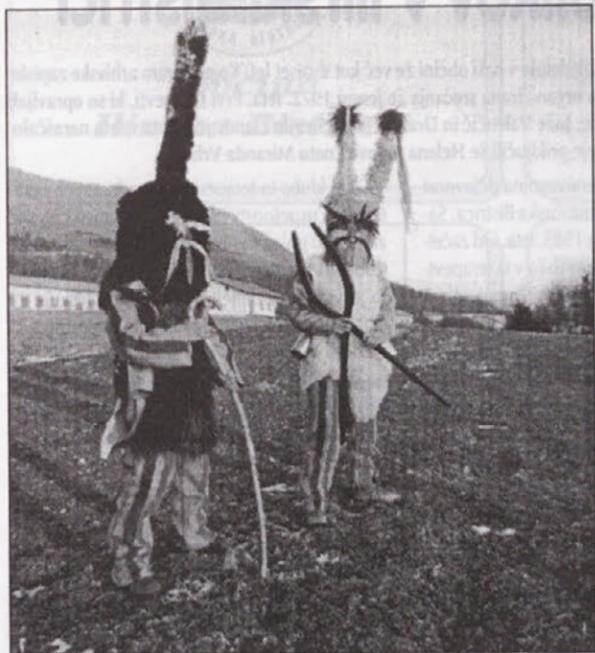

Pozdrav iz Ilirske Bistrice
Hotel Tomšič

HOTEL TOMŠIČ - zanimiva razglednica s predstavitevjo zunanosti in notranosti hotela, ki je bil odprt že leta 1885, kaže prizor iz hotelske kuhinje, ki je bila v pritličju desno (sedaj slaščičarna). Ob zidanem štedilniku stoji hotelska gospodinja Rozi Tomšičeva. V levem pritličnem prostoru je bila velika hotelska restavracijska soba, tudi središče kulturnega in društvenega življenja Bistričanov v tem času. V prvem nadstropju hotela je bilo nekaj sob s prenočišči, v eni od njih pa je po izročilu prenočil tudi avstrijski kronski princ Rudolf. (Razglednica je iz zbirke avtorja.)

V Vrbici pri Ilirski Bistrici se je ohranilo dragoceno pustno izročilo

Vrbiške šeme (vrbišče šjeme)

"Črn" in "beu louc", osrednja lika med vrbiškimi šemami

Hudič

Bršljanar

do živali pa potrdi ponosno povedano dejstvo, da med šemami nikoli niso imeli pravih živali. "Babec z babo" v košu je tako pristen, da je potrebno ugibati, kateri je živ in kateri lutka.

Na drugi strani so "te bele šjeme", dostojanstvene in elegantne. Predstavljajo jih pari v belih oblačilih. V sprevodu jih je kakih pet. Ženska

Prava posebnost je, da vrbiške šeme ne pobirajo darov po vasi, kot je to drugod v navadi. Pobirajo jih nenašljeni na pustni torek. Nekoč pa so pobirali na pepelnico sredo. Le "ta stari" in "ta stara" sta napravljena v ponošena oblačila in z maskami na obrazu prosita za svoje uboge otročiče ... Pred hišnimi vrati so včasih zapeli: "Mi prosimo vas en taler orehu, en firtoh klobas ...". Brez godcev in brez plesa z gospodinjjo seveda ne gre. Tudi pustni ploh je bilo treba vleči po vasi, če v predpustu ni bilo nobene poroke.

Vsi, ki imajo radi pristno pustno zabavo in domiselne šeme, so se zbrali v nedeljo, 17. februarja, ob 11. uri v Vrbici, popoldne pa so vrbiške šeme razveseljevale množico radovednežev na Placu in se sprehodile še po ilirskobistriških ulicah.

V Vrbici, vasi oddaljeni le nekaj kilometrov od Ilirske Bistrice, položeni med slikoviti Kozlek in Veliko vodo, so predpustni dnevi polni posebnega razpoloženja. Fantje in dekleta, otroci in starejši, imajo polne roke dela. Skriti pred radovednimi očmi pripravljajo "larfe", šivajo in na podstrešjih iščejo primerne oblačila, popravljajo in na novo izdelujejo pustne rekvizite.

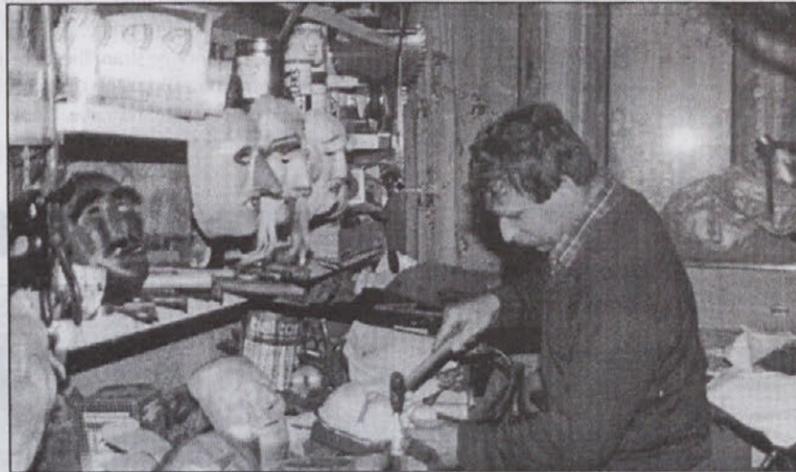
Dragoceno pustno izročilo, ki se je prav zaradi take vneme ohranilo, skorajda nima primerjave med sicer bogato primorsko in slovensko pustno dediščino, saj je polno številnih originalnih posebnosti, ki jih ne najdemo nikjer drugje.

Prva posebnost je ta, da imajo vse vrbiške šeme obraze zakrite z usnjnimi, na posebnih kalupih ("kopitih") izdelane maske. Umetnost izdelovanja obvlada le nekaj domačinov, ti pa poskrbijo, da nihče v imenitnem pustnem sprevodu ne ostane brez takšne maske. Kos jelševga lesa je potrebno najprej izrezljati v potrebno obliko, čezenj pa napeti razmočeno ovčjo kožo napo (nekaj so jih izdelovali iz mehov za prenašanje žita v mlin). Z žeblički pritrjena koža se sčasoma posuši in za-

"Ta stari" in "ta stara"

največjimi v vasi, pritrji pod rameni. Čez telo nosita lovca belo in črno ovčjo kožo, ki je le na sredini prerezana, tako da pade polovica na prsi, polovica pa na hrbet. Lovca sta oblečena v žakljevinate hlače, ki imajo po dolžini črne in rdeče

Boris Čekada izdeluje usnjene "larfe"

K starim šemam spada tudi debeluh, ki je tako obilen, da se brez strahu lahko valja kjerkoli po tleh. Neugnana sta dva hudička, ki vsa črna stopata eden na začetku, drugi pa na koncu povorke. Nekatere vmes poplesuje poskočna "cupranca" z najgršo "larfo".

Obredno oranje danes opravijo v jarme vpreženi "uosli", ki vlečejo lesen plug, plužar jih le s težavo kroti. K črnim šemam spadata tudi "medved z gospodarjem" in druge živalske maske. Jelenu in srnjaku se je v novejšem času pridružila celo kamela, ki so jo fantje prvič izdelali, ko so se polni vtisov vračali kot italijanski vojaki iz Abesinije (spremljajo jo trgovsko nadarjeni Beduini). Tudi opica se je v modernih časih pridružila skupini živalskih likov. Spoštljiv odnos Vrbičanov

bela spodnja oblačila okrasijo z barvitim vezanim okrasjem, prav tako imajo moški okrog pasu lepo izveze široke pasove. Oboji držijo v rokah okrašene palice. Pred vsiljivci jih branita dva budna policajca. K belim šemam spada tudi "velika žjenska", ki je za cel meter višja od ostalih mask.

Vrhunec doseže vrbiški pust na pustno nedeljo, ko se ob določeni uri šeme zbirajo ob vaškem koritu na sredi vasi. Cel eden drugega ne spoznajo. Sramota bi bila, če bi kdo koga izmed članov skupine "izdal". Takega bi kar izločili iz sprevoda. Ko se skupina zbere, sledi pravcat gledališki dogodek. Vsaka šema se kar najbolj vživi v svojo vlogo in skuša pritegniti pozornost gledalcev. Po prvi predstavi se skupina preseli v spodnji del vasi, kjer se nastop ponovi.

"Velika žjenska"

Ker takšno pustovanje zahteva veliko priprav in stroškov, časa pa tudi ljudem na vasi zmanjkuje, so Vrbičani pripravili svoje pustovanje v vsem sijaju le nekajkrat po drugi svetovni vojni: prvo leta 1952, zatem v letih 1968 in 1979, nazadnje pa leta 1983. V teh letih so se pokazali Bistričanom, drugam pa niso hodili. Niso se udeleževali nobenih karnevalskih prireditev in zato razen v domačem kraju in okolici nihče ni vedel zanje. Ostali so neznanji tudi strokovni javnosti.

Romeo Volk

Ponatisnjeno z dovoljenjem avtorja in uredništva časopisa Primorske novice. Članek je bil objavljen v prilogi '7. val' (petek, 16. februarja 1996).

Kamela

drži obliko modela. Dodati je potrebno še brke, obrvi, trepalnice ... in masko primerno poslikati. Izdelovalec seveda upošteva karakter lika, ki si bo masko nadel.

Šeme se v Vrbici delijo na "črne" in "bele". Vsi skupaj predstavljajo veliko družino "ta starega" in "ta stare", ki sta tudi "uoče" in "moma" vseh v skupini.

Osrednja lika pa sta nedvomno "beu" in "črn louc". Na glavah imata poveznjeni kožuvinasti maski iz ovčjega krzna, ki se pri belem lovcu proti vrhu razcepi v dva "turna", pri črnem pa zoži v enega. "Kapa" ima z rdečo barvo obrobljeni odprtini za oči, ki jih poudarjajo ogromne obrvi. Pod rdečim nosom so pritrjeni ogromni žimnati brki, v ustih so ostri beli zobje, izza njih pa moli daljši rdeč jezik. Masko si fant, ki mora biti med

proge. Beli lovec nosi v rokah velike lesene klešče, črni pa veliko zakrivljeno palico. Oba imata okrog pasu navešene zvonce, pritrjene na močni vrvi. Neprenehoma tekata in lovita predvsem otroke in dekleta, da jih s sajastimi rokami pomažeta po obrazu. S svojo pojavnostjo tipološko gotovo sodita med najstarejše ohranjene maske ne samo na Slovenskem, ampak tudi v širšem evropskem prostoru.

V sprevodu nastopa tudi šema, ki ima vso obleko pošto z bršljanom in ji pravijo "bršljanar". V rokah drži zanimivo glasbilo - lončeni bas, ki ima čez obod napeto ovčjo kožo, v sredini prevezano s čevljarско dretom, ki pod spretnimi prsti zveni z brundajočim zvokom. Glasen je tudi "karabočar", ki z dolgim bičem neprestano močno poka.

"Uosla" vlečeta lesen plug

Šema z "lajno"

NOVE POŠTNE ŠTEVILKE

Pošta 6250 Ilirska Bistrica!

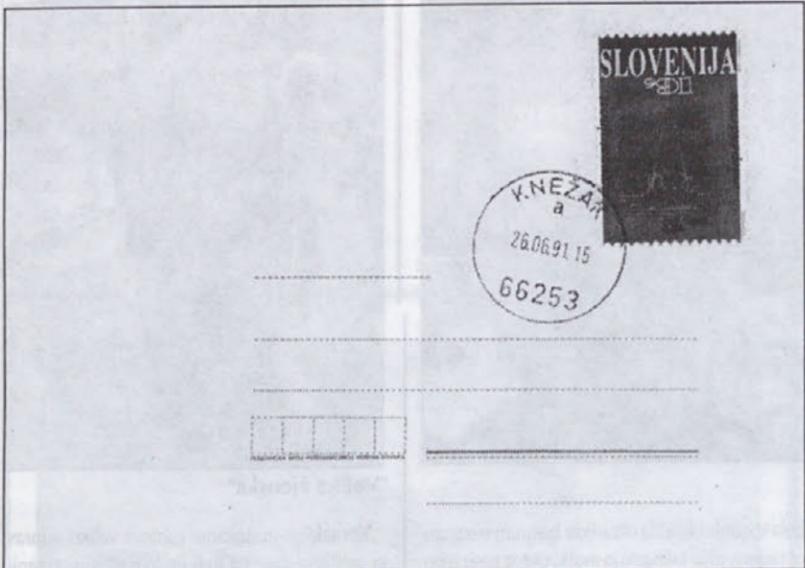
Letos poteka 25 let, odkar je v letu 1971 tedanja Zvezna uprava PTT Jugoslavije v poštni promet uvedla poštne številke, ki jih pišemo pred imenom vsake naslovne pošte. Bistriško pošto je označevala številka 66250, Knežak 66253, Prem 66255, Jelšane 66254 in Podgrad 66244. Poštno številko nosijo vsi poštni žigi, bodisi ročni, strojni, poštne nalepke, pa tudi vsa poštna dokumentacija. Na številke smo se uporabniki že navadili; pošti naj bi poštne številke služile za hitrejšo razvrščanje pošte, pri čemer naj bi ji bili v veliko pomoč tudi stroji za sortiranje pošte z optičnimi čitalci poštne številke, česar pa si pošta v tem času ni mogla privoščiti. Zadeva pač čaka na boljše čase.

Kdorkoli je imel s pošto kaj več opraviti, je po poštah lahko hitro ugotovil, v katero republiko in področje je pošiljka namenjena. Prva številka je označevala republiko (6 Slovenija, 5 in 4 Hrvaška, 3 Kosovo, 2 Vojvodina 1 ožjo Srbijo, 7 Bosno, 8 Hercegovino in 9 Makedonijo). Z razpadom SFRJ v letu 1991 so te številke postale brezpredmetne. Slovenska pošta je v tem času doživljala velike organizacijske spremembe. Vsekakor je bila največja ločitev nekdanje PTT Slovenije na dve samostojni podjetji: Pošto in Telekom. No, s kar precejšnjo zamudo pa se je pošta

lotila tudi spremembe poštne številke. S 1. marcem letos bodo odpravili v številki prvo šestico, ki, kot rečeno, še spominja na nekdanjo Jugoslavijo in Slovenijo v njej.

Spremembi se bomo hitro privadili, saj bo vsaka dosedanja poštna številka za prvo šestico krajša. Bistriška pošta bo tako imela številko 6250, Jelšane 6254, Podgrad 6244 itd. Nova pri tej spremembi pa bo možnost, da bodo svojo pošto številko lahko imela tudi večja podjetja in ustanove. Srečno torej pri uporabi novih poštne številke.

Vojko Čeligoj

Poštni žig Pošte Knežak na dan osamosvojitve Slovenije (26. 6. 1991) s prvo slovensko poštno znamko (tedaj še za 5 dinarjev). Petmestne poštne številke veljajo samo še do 1. marca 1996.

PLANINSKE VESTI

Pozdrav s Kozleka

Čeprav zima še vedno kaže svoje ostre zobe, pa člani "Podgorske planinske skupine" pridno vztrajajo pri delu v svoji koči na Kozleku. Ob vsem pa še redno oskrbujejo kočico ob nedeljah. Kako prijetno je, ko premražene in zadihane zimske nedeljske obiskovalce sprejme ogreta planinska kočica, topel čaj in prijazna beseda. Pa ne samo to. V jeseni dozidan prizidek so že letos, celo med sneženjem, pokrili s pločevinasto streho in ga tako zavarovali. Predsednik podgorskih planincev Ivan Sedmak rad razkrije načrte, ki jih imajo. Ko se bo vreme otopilo, nameravajo prizidek dokončati in prestaviti zunanje okno.

Prizidek bodo od zunaj obložili z lesom, z notranje strani pa povezali z dnevnim prostorom in ga opremili s kuhinjskim pohištvo. Prizidek s kuhinjskim kotičkom je bil kar nujnost, ki so jo ob graditvi kočice spregledali. Zasilno kuhinjo so imeli v kletnih prostorih, kar pa se ni obneslo. Razmeroma velik obisk Kozleka, na katerega se povzpne vsaj 6000 obiskovalcev na leto, zahteva tudi drugačne pogoje oskrbovanja kočice. Hudo je, saj si morajo ves potreben denar zaslužiti sami, večinoma z nedeljskim dežurstvom in oskrbovanjem kočice.

Kozlek in kočica na njegovem temenu bo še v tem letu postala pomembna vmesna točka nekaterih vseslovenskih planinskih poti, tudi evropske planinske poti Baltik - Jadrana.

Spominska planinska pot "Kurirjev in vezistov NOB" z oznako "TV", ki vodi

s Snežnika čez Brkine do Slavnika, bo poslej pri Okroglini zapustila makadamsko cesto in se čez Kozlek spustila v dolino. Traso poti so podgorski planinci skupaj z g. Jožetom Dobnikom, piscem številnih slovenskih planinskih vodnikov, že izbrali in jo bodo spomladu tudi označili s planinskimi markacijami. Prav gotovo pa bo čez Kozlek speljana tudi planinska pot dveh bratskih mest Ljubljana - Reka. Ta planinska pot je vodila po znani planinski poti Snežnik - Snježnik, ki pa jo je presekala nova državna meja, popotniki pa morajo po novem čez uradni mejni prehod.

Ko se bomo letošnjega 1. maja spet zbrali na Kozleku, bomo imeli kaj videti, Podgorskim planincem pa s čestitkami za številne delovne podvige želimo še mnogo uspehov.

(-oj)

POBUDA

Pošta 6251 Trnovo?

Snežnik je že pred štirimi leti poročal o pobudi prebivalcev Trnovca, da pošta v Trnovcu dobi ime TRNOVO PRI ILIRSKI BISTRICI. To ime je imela trnovska pošta že od leta 1903, ko je bila ustanovljena, pa pod Italijo (Torrenova di Bisterza) in celo po drugi svetovni vojni, tja v konec petdesetih let, dokler ni bila ukinjena.

Ob obnovitvi trnovske pošte leta 1991 je pošta dobila ime Ilirska Bistrica in se je od bistriške razlikovala le po poštni številki (66251). Trnovcem to ni bilo po volji - v pičlih štirinajstih dneh so zbrali nad 600 podpisov somišljenikov, ki so zahtevali vrnitev starega imena te pošte.

In ker občinski mlini meljejo enako počasi kot državni, so stekla kar štiri leta. Šele sedaj pa vendarle kaže na ugodno rešitev. Lani so občinski svetniki sprejeli nov občinski statut in izginulo naselje Trnovo je spet našlo svoje staro mesto v uradnih dokumentih.

Svet krajevne skupnosti Ilirska Bistrica je na seji (29. januarja 1996) prislunil želji svojih krajanov z zahodne strani Ilirske Bistrice in pismeno pozval pošto upravo v Kopru, da trnovski pošti spremeni ime. Trnovci, še bo treba počakati! Na potezi je sedaj pošta.

Vojko Čeligoj

IZ DEJAVNOSTI KLUBOV

Delovanje Kluba zdravljenih alkoholikov v Ilirski Bistrici

Klub zdravljenih alkoholikov deluje v naši občini že več kot dvajset let. Ko prebiram arhivske zapise ugotavljam, da so bila prva organizirana srečanja že jeseni 1972. leta. Prvi terapevti, ki so opravljali to delo so bili: Marija Primc, Jože Valenčič in Dražen Trlin. Število članov je iz leta v leto naraščalo. Kot terapevtki sta se pozneje priključili še Helena Jugovič, nato Miranda Rih.

Klub deluje kot zdravstvenozgodna dejavnost v okviru Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica. Sama sem terapevt od januarja 1983. leta. Od začetka delovanja kluba do danes je bilo v ta terapevtski proces vključenih 124 članov. Skupaj s člani kluba smo naredili analizo uspešnosti in ugotovili, da še vedno abstiniira kar 83% vseh, ki so bili člani kluba. Enkrat tedensko imamo skupinsko srečanje. Zdravstveni dom nam vsa ta leta stoji ob strani: nudi nam prostor za srečanja, financira terapevta in nas moralno podpira, še posebno v zadnjem času - vodstvu zdravstvenega doma se za vse to toplo zahvaljujemo.

Člani kluba in terapevt se zavedamo, da bodo rezultati uspešnosti višji, če bomo imeli čim več aktivnosti poleg naših srečanj. Najpomembnejše je, da se vsak teden redno srečujemo na sestankih, to je vsak ponedeljek. Klub redno obiskuje 24 članov s svojci. Delo poskušamo popestriti tudi z izleti. V preteklem letu smo organizirali izlet po dolini reke Soče in na Kozlek. V letošnjem letu imamo veliko načrtov. Upam, da jih bomo uresničili z veliko dobre volje. Naša srečanja minevajo v zdravem in zelo prijetnem vzdušju. Upam in želim, da bi bilo tako tudi naprej.

Virginia Benigar

XXII. zimski pohod na Snežnik

Planinsko društvo Snežnik vabi vse ljubitelje gora na tradicionalni zimski pohod na Snežnik, ki bo v soboto in nedeljo, 9. in 10. marca. Kot vsa leta doslej tudi letos pričakuje veliko pohodnikov iz vse Slovenije in zamejstva, iz Hrvaške, po petih letih pa so svoj prihod najavili tudi planinci iz Mostarja (BiH), stari prijatelji bistriških planincev in Snežnika. Pohod bo, podobno kot lani, nekoliko bolj zahteven zaradi obilice snega (na Sviščakih ga je okoli 1,30 m), zato organizatorji opozarjajo vse planince, da posebno pozornost namenijo primerni obutvi in obleki. Avtobusi bodo odpeljali izpred trgovine Agrina ob 7., 8. in 9. uri, na cesti pa bo veljal običajen prometni režim.

SLIKOVNA KRİZANKA

SESTAVIL: M. M.	ZAPOREDNI ČRNI ZAČIMBA	INDIJANSKI ŠOTOR	TUJE MOŠKO IME	PAVEL KUNAVER	NATRIJ	ALFRED NOBEL	ČRNI PRIPAD. KAV- KAS. NARODA
ZAVEZNIKI				VELIKA MORSKA RIBA			ORGAN VIDA
ANGLEŠKI PESNIK				PLANET SLUŠNA KOŠČICA			VELIKA POSODA KIJ
YKOP DOMAČA ŽIVAL					IME NO- VINARKE KOŠAK	AVSTRUJSKI SKLADATELJI DIJAK REALKE	
MANJŠA KUHNJSKA POSODA				PRIPOVE- DOVALEC OGULIN			
PESNIŠKO IME ZA IRSKO		VULKAN. RUDNINA	ZARE- BRNICA GR. MIT. POŠAST				PRIMOR. MEDMET M. IME
DRUŽBO- SLOVJE							DRŽAVA V AFRIKI JAPOSKI FIZIK
ČEŠKI KRALJ ZVOK					IZUMITELJ TELEFONA	MEŠTO V PERUJI PEVKA RUPEL	
GIACOMO LEOPARDI		ETN. SK. V J. AMERIKI AMERIŠKO M. IME				ESTONCI 3. IN 1. VOKAL	TANTAL
LIJAK		KR. JAMA PRI LIPICI RIM. 101					IVAN TAVČAR OSEBNI ZAJMEK
ZDRUŽENJE						DOMAČA ŽIVAL	
NEŠKI DIRIGENT				EVROPSKA VESOLJ. AGENCIJA		VEZNIK	

REŠITEV KRİZANKE IZ JANUARSKE ŠTEVILKE (vodoravno):

pb • SH • klarinet • Toledo • Saratoga • Olenek • Edita • Rolland • nazal • Carey • Air • IZ • li • HS • TWA • ne • JE • ukrep • folija • air mail • Biograd • oi • es • Elde • saje • Menam • brin • Avari • aura • Rode • paket • ta • akan.

**Občina
Ilirska Bistrica**

**GOZDNO GOSPODARSTVO
POSTOJNA**

LESONIT D.D.

Lesno kemična industrija
66250 Ilirska Bistrica, Slovenija
Nikole Tesle 11, p.p. 49
Telefon: n.c. +386 (0) 67 41 241
Telex: 34 125 leson si
Telefax: +386 (0) 67 41 433, 41 547

**transport
terminal
ilirska bistrica**

**POLIURETANI
plama**

PIVKA
perutninski kombinat
Neverke 30
66256 KOŠANA

**NA LETOŠNJEM MEDNARODNEM
KMETIJSKO-ŽIVILSKEM SEJMU
SMO DOBILI PRIZNANJA
ZA NASLEDNJE IZDELKE:**

- **PIVŠKA ŠUNKA**
SREBRNO PRIZNANJE
- **PIVŠKA S SIROM**
SREBRNO PRIZNANJE
- **PIŠČANČJI CORDON BLEU**
SREBRNO PRIZNANJE
- **BRKINSKA KLOBASA**
BRONASTO PRIZNANJE
- **POSEBNA SALAMA**
BRONASTO PRIZNANJE
- **FILE - PANIRAN**
BRONASTO PRIZNANJE
IN PRIZNANJE ZA INOVACIJO
- **JETRNA PAŠTETA**
BRONASTO PRIZNANJE

Suma inženiring d.o.o.
Bazoviška 18, 66250 Ilirska Bistrica
telefon: 067/41-504, telefax: 067/81-042

KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
66250 Ilirska Bistrica
Vilharjeva 27
tel. 067/41-820

TOURIS

Vojkov drevored 14, 66250 Ilirska Bistrica

Najem in prodaja prostorov za:

- proizvodnjo
- skladiščenje
- in pisarne

Informacije: tel. 067/81-188

**PAPIRNICA
LineaArt**

66250 Il. Bistrica
BAZOVIŠKA 19, 067/42-071

BESS

TRGOVINA Z
GRADBENIM MATERIALOM

PODBEŽE 39 - ZALČI
66250 ILIRSKA BISTRICA
tel. 067/82-402, fax. 067/81-285

TRGOVINA "BOŠTO"

BAZOVIŠKA 4a
66250 ILIRSKA BISTRICA
tel. 067/42-123

Cankarjeva 24, 66250 ILIRSKA BISTRICA

**primorje
ajdovščina**

ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA

CENJENIM STRANKAM NUDIMO:

- vse vrste gradbenih in mizarskih storitev, asfaltiranje, montažne hale,
- prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov,
- izposojamo gradbene odre in opažni material.

COMMERCE
GRAFIČNE STORITVE IN TRGOVINA d.o.o.
66250 Ilirska Bistrica

GRAFIČNI ATELJE
IN
UREDNIŠTVO ČASOPISA SNEŽNIK
Bazoviška 40
tel. 067/81-297, fax. 067/41-124

PAPIRNICA - LINEA ART
Bazoviška 19
tel/fax. 067/42-077

PURPLATEX

d.o.o.

Gradišče 51, 66243 Obrov, tel: 066/88-016, fax 066/88-033

Sedežna garnitura: RIMINI

CENIK OGLASOV

1. cela stran	28 x 35 cm	80.000 SIT
2. polovica strani	28 x 17 cm	40.000 SIT
3. četrtina strani	14 x 17 cm	20.000 SIT
4. osmina strani	14 x 8,5 cm	10.000 SIT
5. šestnajstina strani	6,5 x 8,5 cm	5.000 SIT

Cena dvobarvnih oglasov na prvi in zadnji strani je višja za 30%.
Za večkratno oglaševanje znižamo ceno po dogovoru.

Pokličite "GA commerce", Bazoviška 40,
Ilirska Bistrica, tel/fax: 067/81-297

Snežnik

UREDNIŠTVO

66250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40

NAROČILNICA

ime

priimek

se naročam na časopis SNEŽNIK.
Prosim, da mi ga pošiljate na naslov:

V _____, dne _____

podpis: _____

ŠPORTNIK LETA 1995

Najboljši mladi športniki

Martin Hrvatin in **Igor Rudež** sta člana Lokostrelskega kluba Ilirska Bistrica in tekmuje sta v compound lokom. Z vztrajnim delom sta dosegla vidne rezultate že v letu 1994, lani pa sta uspešno nastopila na tekmah za evropski mladinski pokal in na državnem mladinskem prvenstvu. Na tekmi za evropski mladinski pokal sta v ekipnem točkovanju osvojila celo srebrni medalji. Igor je bil na mladinskem državnem prvenstvu v disciplini olympic round tretji, Martin pa četrti. Uspešno sta sodelovala tudi na drugih lokostrelskih tekmah v lanskem letu. Martin na absolutni slovenski lestvici v disciplini olympic round zaseda 9. mesto, Igor pa 12. Oba imata status kategoriziranega športnika mladinskega razreda.

Špela Muha je vsestranska športnica, saj tekmuje na šolskih tekmovanjih, poleg tega pa je aktivna še v Karate klubu Teles in Atletskem klubu Postojna. V kategoriji deklic in mlajših mladink je dosegla več odmevnih rezultatov na mednarodnih karate turnirjih in tekmovalcu za slovenski šolski pokal v atletiki.

Mladen Kablar (Karate klub Teles) je karateist, ki že vrsto let uspešno nastopa v kokurenci dečkov. Kot posameznik in član ekipe je bil lani dvakrat tretji na državnem prvenstvu v katah. Tudi na nekaterih mednarodnih turnirjih je zasedel vidna mesta.

Klemen Vičič (Kolesarsko društvo Bistrica) se s kolesarstvom ukvarja šele dve sezoni. Na dirkah v svoji kategoriji se je lani praviloma uvrščal med najboljših 10 kolesarjev, vrhunec pa je dosegel z zmago na tretji tekmi v kronometru za dečke (Kamnik). Klemen raste v obetavnega kolesarja - to je dokazal tudi z 11. mestom na državnem cestnem prvenstvu za dečke (Radovljica).

Uroš Mahne (Strelsko društvo 4. junij) že nekaj let sodi med najboljše mlade strelce v regiji in državi. V kategoriji dečkov s serijsko zračno puško je lani zasedel 3. mesto v slovenski dopisni ligi in 13. na državnem prvenstvu, med mlajšimi mladinci pa je uspešno streljal tudi z malokalibrsko puško, saj je zmagal na regijskem prvenstvu in v disciplini 3 x 10 in osvojil 7. mesto na državnem prvenstvu.

KOŠARKA

Alfa šport je prvak Občinske košarkarske lige za leto 95/96

Odmevno občinsko tekmovanje v košarki za rekreativce se je končalo v soboto, 17. februarja, s finalima tekama za tretje oziroma prvo mesto. Dan pred tem so se štiri najboljše ekipe iz obeh skupin pomerile v polfinalnih bojih. V prvi tekmi je bil izid med ekipama Alfa šport in Old timers 59 : 43, v drugi tekmi pa sta igrali Puš'navina in Klub študentov 50 : 40. Zmagovalni ekipi sta si pridobili pravico nastopa v soboto v tekmi za 1. mesto, poraženi pa sta sodelovali v boju za 3. mesto.

Izidi so bili sledeči: v tekmi za 3. mesto je bila boljše ekipa Klub študentov, ki je premagala bistriške srednješolce Old timers z rezultatom 63 : 58, v tekmi za 1. mesto in zmagovalca pa sta se pomerili ekipi Alfa šport in Puš'navina. Po dokaj izenačenem boju - Puš'navina je v 5. minuti zadnje četrtine za kratek čas celo vodila (62 : 63) - je bila na koncu vendar boljše Alfa šport, ki je slavila z rezultatom 83 : 74. Končni vrstni red Občinske košarkarske lige 1995/96 je naslednji:

1. mesto Alfa šport, 2. mesto Puš'navina, 3. mesto Klub študentov in 4. mesto Old timers. Mesta od 5 do 14 so ekipe zasedle glede na osvojene točke, medsebojna srečanja in razliko v koših po šestih krogih predtekmovanj v obeh skupinah. Ta razvrstitev je naslednja: 5. mesto Bips, 6. Palete, 7. Knežak, 8. Botega, 9. M. A. S. H., 10. Klub Danilo, 11. Dobropolje, 12. Trnovo, 13. Tuc tuc in 14. Podgora.

Organizator Občinske košarkarske lige, Športna zveza Ilirska Bistrica, bo po zaključku tekmovanja v košarki zbral vse ekipe in se dogovoril za organizacijo podobnega tekmovanja že to poletje. Predvidoma bodo tekme v Športnem parku Nađa Žagar, če bodo zagotovljena sredstva za ureditev košarkarskega igrišča, ki ga je potrebno razširiti s asfaltno ali betonsko površino zaradi varnosti igralcev. V bodoče pa naj bi tekmovanje razdelili tudi glede starostnih kategorij. Tako bi posebej formirali mladinsko ligo z najmanj štirimi ekipami.

Boj pod košem s tekme za 3. mesto (Foto: I. Majcan)

Organizator ugotavlja, da je tekmovanje v dvorani zaradi podaljšane igralnega časa stalo precej več, kot je bilo predvideno. S sredstvi prijavnine bo pokrita le polovica stroškov. Ostalo mora Športna zveza Ilirska Bistrica pokriti iz lastnih sredstev in delno s pomočjo sponzorjev.

Tokrat so se na prošnjo odzvali Sadje in zelenjava Plac, Bonboniera Lizika, Adriatic - Damia Ilirska Bistrica, O. K., izdelava okvirjev in ključev Dimnik, Okrepčevalnica Baša in Bistro Galeja. Organizator se vsem zahvaljuje za pomoč. Zdravko Debevc

Alfa šport, prvak občinske košarkarske lige. Stojijo: D. Jenko, V. Godec, B. Maljevac, R. Čekada in I. Maljevac; čepijo: R. Bradelj, L. Belušič, S. Mikuletič, D. Grilj, F. Smrdel in R. Glavaš. (Foto: I. Majcan)

SMUČANJE

XI. pokal prijateljstva treh dežel

28. januarja 1996 je bil v Trbižu IX. tradicionalni pokal prijateljstva treh dežel - Italije (Furlanija-Juljska krajina), Avstrije (Koroška) in Slovenije. Letošnjega tekmovanja v veleslalomu se je udeležilo 11 klubov. Skupno je tekmovalo 178 tekmovalcev, ki so bili razvrščeni v 11 moških in 9 ženskih kategorij, od super baby tekmovalcev do super veteranov.

Čprav naše Sviščake že nekaj let pesti pravo mrtvilo, se je iz Smučarskega kluba Snežnik na start podalo 18 tekmovalcev: veteransko vrsto sta branila Marjan Frank in Miloš Žbogar, damsko Ivanka Mikuletič, Danica Poročnik in Nija Šircelj, starejšo moško člansko vrsto je zastopal Bojan Lovc, pri moških članih sta tekmovala Jernej Grlj in Damir Šircelj, ženskih članicah Nadja Baša, mladinska članica pa je bila Nataša Frank.

Tudi mlajši člani SK Snežnik so zastopali naše vrste, in sicer: pri mlajših mladincih Sebastian Lovc, pionirjih Marjan Krebelj, mlajših pionirjih Erik Butinar, mlajših pionirkah Nina Baša in Kristina Širca, cicibanih Luka Butinar in nenazadnje - tekmovala sta tudi Matej Baša in Kristjan Krebelj, naša najmlajša člana, ki šele spoznavata čare slovenskega nacionalnega športa.

Najboljše uvrstitve so dosegli: Sebastian Lovc (1. mesto), Ivanka Mikuletič (2. mesto), Nataša

Frank (2. mesto), Danica Poročnik (3. mesto) in Kristina Širca (3. mesto). Prav gotovo je treba pohvaliti tudi vse ostale tekmovalce, ki so z lepimi uvrstitvami doprinesli točke k skupnemu seštevku, saj je SK Snežnik dosegel odlično 6. mesto.

Rezultati klubskih uvrstitev: 1. mesto SK Portorož, 2. SK Brdina, 3. SK Devin, 4. SK St. Janez, 5. SPD Gorica, 6. SK Snežnik, 7. SK Koper, 8. S. O. Športno društvo Mladina, 9. SZ Olympia, 10. SLO Planinsko društvo Trst in 11. mesto SK Sežana.

Naj na koncu povabimo vse ljubitelje belih strmin, da se pridružijo našim vrstam; tudi z vašo pomočjo bo šport, nekoč velik ponos Ilirske Bistrice, ponovno zaživel in pomagal ohraniti to lepo tradicijo na planjavah pod Snežnikom.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri Danici Poročnik (tel. 41-205, 41-341) ali v prostorih SK Snežnik (nasproti restavracije Lovc) vsak torek med 18. in 19. uro. N. B., SK Snežnik

KARATE

Iz dejavnosti Karate kluba Teles

Zacetek leta 1996 je bil za karateiste Karate kluba Teles iz Ilirske Bistrice pester in uspešen. V soboto in nedeljo, 20. in 21. januarja, se je 9 mladincev in pionirjev udeležilo strokovnega seminarja v organizaciji Karate zveze Slovenije v Murski Soboti. Na žalost velja poudariti predvsem to, da so udeleženci finančne stroške pokrili sami. V klubu smo v soboto, 3. februarja, organizirali izpite za pasove - prijavilo se je 36 kandidatov za tako imenovane barvne pasove, od rumenega do rjavega. Predsednik izpitne komisije je bil g. Demirovič iz Karate zveze mesta Rijeke, ki je bil presenečen nad kvaliteto kandidatov, čeprav ima Karate klub Teles slabe pogoje za delo. Izpite je zaključil s podelitvijo diplom g. Ivan Bergoč, predsednik kluba, ki je vsem zaželel še veliko uspehov na športni poti.

7. februarja so se člani Karate kluba Teles udeležili prvega od štirih strokovno-izpopolnjevalnih karate seminarjev, ki ga je izvedla Evropska shotokan karate organizacija v Trevisu. Strokovni vodja je bil g. Hiroshi Shirai, zelo znan strokovnjak, ki je ilirskobistriškimi karateistom tudi osebno izročil knjižice te evropske zveze - tako imenovane borilne passaporte.

V tem obdobju smo začeli tudi z akcijo za dokončno ureditev pogojev za delovanje kluba oziroma za ureditev vadbenega prostora - borilnice. Z vlogo smo seznanili Športno zvezo Ilirska Bistrica in strokovno službo pri občinskem svetu. Upamo, da nas, predvsem zaradi kvalitete, množičnega in uspešnega dela, pri tem ne bo nihče oviral,

še posebej zato, ker so si mnogo manj uspešni ilirskobistriški kolektivi že uredili vadbene prostore s pomočjo športne zveze in občine.

V soboto, 10. februarja, so se naše selekcije udeležile V. karate turnirja v organizaciji Karate kluba z Vrhniko. Sodelovalo je 96 tekmovalcev iz devetih klubov, karateisti iz Ilirske Bistrice pa so dosegli naslednje rezultate: Mirislav Derajič (člani, 3. mesto), Marjanca Šajn (članice, 1. mesto), Špela Muha (starejše deklice, 1. mesto), Mladen Kablar (starejši dečki, 2. mesto) in Anita Šenkinc (mlajše deklice, 2. mesto). V skupnem seštevku je Karate klub Teles osvojil 2. mesto za Karate klubom iz Raven na Koroskem.

Stojan Šestan

ŠOLA V NARAVI

3. izmena zimske šole v naravi

Učenci petih razredov iz okoliških šol so zaključili letošnjo zimsko šolo v naravi, ki je bila, isto kot prvi dve izmeni, izpeljana v Cerknem. V soboto, 24. februarja, se je vrnila še tretja izmena otrok, ki je v organizaciji Športne zveze Ilirska Bistrica in osnovnih šol v občini izpeljala zimski program šole v naravi.

41 petošolcev iz okoliških šol (Kuteževo, Knežak, Pregarje in Jelšane), razen podgraške, ki je bila v 2. izmeni, je v petih dneh v izjemno ugodnih snežnih in vremenskih razmerah uspešno

osvojilo osnove smučarskih veščin. Učenci so le prvi dan okusili pravi snežni metež, saj je zapadlo skoraj meter novega snega. Velika večina tečajnikov je na koncu brez večjih težav obvladala vsa smučišča in smučarske naprave na veselje vadiateljev in njih samih.

Organizatorji zimske šole v naravi so z rezultati in pogoji v Cerknem izredno zadovoljni in se že dogovarjajo za izvedbo programa v naslednjem letu.

Tekst in fotografija: Zdravko Debevc

LOKOSTRELSTVO

Pokali za nastop v Italiji

Mladi bistriški lokostrelci smo se v nedeljo, 4. februarja, prvič podali čez mejo v večjem številu. Seveda smo prej izvedli tekmo, na kateri smo izbrali "representanco" kluba, ki nas je zastopala na tekmi v Comensu - Krminu v Italiji.

Dvanajst mladih tekmovalcev nas je na tekmi, kjer je bilo več kot petdeset mladih lokostrelcev iz Slovenije in Italije, predstavilo več kot dostojno. Pokazali smo, da je dobro delo z mladimi začelo kazati sadove, ki se jih tudi starejši klubi ne bi sramovali. Domov smo prinesli tri pokale za tri ekipe zmage (mladinci compound, kadeti instinktivno in dečki olimpijski slog). Med posamezniki so se izkazali: Jan Šuštar (1. mesto), Urška Hrvatin (1. mesto), Martin Hrvatin (2. mesto), Dunja Štemberger (2. mesto), Nejc Belušič (2. mesto), Andrej Primc (3. mesto), Boštjan Kaluža (3. mesto), Tomaž Rojc (3. mesto) in Igor Rudež (3. mesto). Na tekmi so bili še Luka Valenčič (4. mesto), Nejc Štemberger (4. mesto) in Aljaž Simonič (6. mesto). Vsem tekmovalcem iskreno čestitamo.

V prihodnji številki Snežnika vas bomo obvestili o tem, kako se bodo odrezali naši člani na tekmah, ki jih čakajo v prihodnjih dneh, z veliko nestrpnostjo pa bomo čakali tudi na rezultate 1. UNIVERZIAD V LOKOSTRELSTVU, ki bo v Franciji od 20. do 23. marca. Univerziade se bo kot član slovenske reprezentance udeležil Andraž Čeligoj. Držimo mu pesti!

Sicer pa se bomo v prihodnjih dneh udeležili mednarodne tekme v Gorici (Italija), državnega članskega prvenstva v Kranju, mladinskega državnega prvenstva v Mariboru in Šolskega prvenstva Slovenije v Postojni. Vse, ki jih lokostrelstvo zanima, pa vabimo na občinsko šolsko prvenstvo, ki bo v torek, 5. marca, ob 17. uri v Športni dvorani Osnovne šole Antona Žnidaršiča.

Lokostrelski klub Ilirska Bistrica

PREJELI SMO

Brez odziva

Razočaran sem. Pa ne samo jaz kot mentor, serviser, voznik in še kaj pri Strelskem društvu "4. junij" Ilirska Bistrica, temveč so razočarani tudi moji varovanci, mlajši mladinci, in še posebno mladinci, ki s svojo pridnostjo, vztrajnostjo in disciplino dosegajo v strelstvu prav lepe rezultate. In ker vemo, da v športu poleg vseh omenjenih človeških vrlin k uspehom pripomorejo tudi kvalitetni športni rekviziti (v našem primeru puške), smo se ob koncu leta v dogovoru s Športno zvezo Ilirska Bistrica odločili za razširjeno akcijo zbiranja denarnih prispevkov za nakup treh (3) standardnih zračnih pušk za potrebe mladinske ekipe. Ta letos zadnjič tekmuje s serijskim zračnim orožjem, saj je Strelska zveza Slovenije uvedla standardno orožje za vse kategorije. In ker tega nimamo, denarja za nakup pa tudi ne, so naši mladinci upravičeno prizadeti, saj se kljub izvrstnemu rezultatu z regijskega prvenstva, ki je bilo 18. februarja v Postojni, ne bodo mogli udeležiti državnega prvenstva. Naši mladi tekmovalci vodijo v državni dopisni ligi, vsi trije tekmovalci pa so trenutno uvrščeni na prva tri mesta, tako da lahko upravičeno upamo na dobre rezultate.

Žal sedaj, ko je od naše akcije poteklo že kar nekaj vode, ugotavljamo, da kljub številnim obljubam za pomoč na našem žiro računu zija dokaj velika finančna luknja. Za morebitne donatorje se enkrat objavljamo številko našega žiro računa 52210-678-90345 s pripisom za SD "4. junij" Ilirska Bistrica.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem posameznikom, ki so nam do zdaj kakorkoli pomagali, saj jih greje misel, da so priskočili na pomoč mladim ljudem - športnikom, ki so pripravljani žrtvovati veliko svojega prostega časa za napredek športa v občini, kar je veliko boljše kot postopanje in zapravljanje časa po bistriških gostilnah.

Za morebitne prispevke se Vam že vnaprej zahvaljujemo.

Slavko Mahne